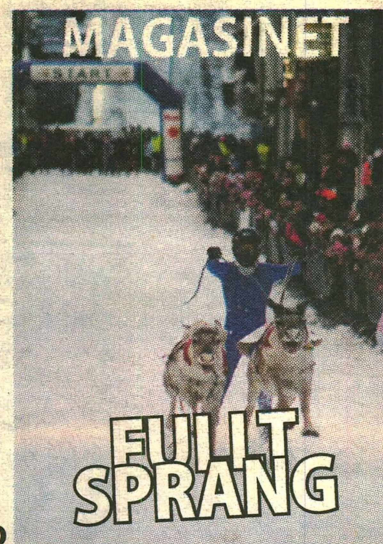

Utopia

Studentavisa i Tromsø • 13. februar 2008 - 26. februar 2008 • Nr. 3 - Uke 7 - Årgang 33 • www.utropia.no

NYHETER

Lærerutdanning

StL ønsker obligatorisk femårig masterutdanning.

NYHETER SIDE 12-13

MUSIKK

Fint finsk

Obskur tittel, bra album.

MUSIKK SIDE 33

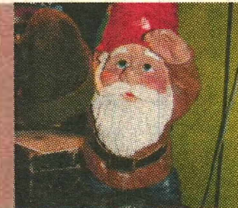

KULTUR

Jokkmokk

Bli med Utopia til Jokkmokk!

KULTUR SIDE 18-19

■ In the students' homes, in the laundry room you could witness the serious, hardworking international students showing their real faces – a masked face! The occasion? A carnival party!

NEWS PAGE 10

■ Dette er et rekordår. Vi har hatt til sammen 13 000 besøkende og fylt 65 prosent av setekapasiteten, og til tross for at det gjenstår en del økonomiske oppgjør vet vi at vi går i overskudd.

KULTUR SIDE 24

REKORD-UNDERSKUDD PÅ MED.FAK

Rekordstort underskudd på Det medisinske fakultet tvinger styret til å kutte stort i budsjettene. – Veldig trist, mener medisinstudentenes tillitsvalgte. NYHETER SIDE 6-7

WWW.UTROPIA.NO

LEDER

Helene Skjeggstad
Ansvarlig redaktør

Gledelig utvikling

"Systemet er en jungel."

I dag er det 22 % av studentmassen som er foreldre. Med den demografiske prosessen vil dette antallet bare øke med årene som kommer. Bra er det, Norge trenger flere hender. Slik situasjonen er nå er denne store gruppen av studenter regelrett diskriminert i forhold til arbeidstakere med barn. Når mor blir gravid som fulltidsstudent, mister hun mange av studenters privilegier som rabatter og avslag. Hvis en student blir far mister han i praksis rett til seks uker ekstra permisjon, da disse ukene forutsetter at begge foreldre har jobbet minst 50 % de siste seks månedene. I tillegg mister fedrene retten til forsørgerstipend hvis de har fått barn med en ikke-studerende kvinne.

Systemet er en jungel. Det er rotete, komplisert og nærmest umulig å finne ut av hvis du ikke innehar ekstreme administrative evner. Heldigvis er ballen sparket og prosessen i gang. Sist uke leverte kirke-, utdannings- og forskningskomiteen (KUF) en innstilling som nå behandles i Stortinget der de ber om en avklaring i rettighetene til studenter med barn. I forslaget ber de også om at både økonomisk og administrativt skal forholdene bli bedre med tanke på foreldrene. Både Studvest (studentavisa i Bergen) og Universitas (studentavisa i Oslo) melder om at forslaget får støtte av Arbeiderpartiet og regjeringen generelt. Norsk Studentunion, slik vi peker på i denne utgaven av Utopia, har også valgt å sette denne saken på dagsorden.

Det er derfor meget sannsynlig at det skjer en endring i den nåværende diskriminerende praksisen. Det viser at studentene selv ved å peke på urettferdigheter, bruke studentavisene og presse de folkevalgte kan gjøre en forskjell i sin egen velferd. Kom til oss, vi venter.

Boikott nå!

KOMMENTAR

Tekst: Frithjof Eide Fjeldstad
Illustrasjon: Ida Walenius

Israel-Palestina. Konflikten er så gammel, betent og råttent at den enten har falt hen i det politiske skyggebildet, mens andre har gjort den til mote, nærmest en kult. Men det finnes fremdeles de som bryr seg om de faktiske forholdene, som har fulgt konflikten i sømmene og som tør å ta et standpunkt. I år markeres 60-årsdagen for opprettelsen av staten Israel og starten på okkupasjonen av de palestinske områdene. Palestinernes lidelser har vært mange, ujevne og blodige. Det er ikke lenger en reell konflikt. Israel sitter på vann- og strømforsyningene, klare til å kutte hvor som helst, når som helst. Blant annet har palestinere på Gaza i flere uker måttet krysse grensen til Egypt for å få tak i vann, mat og medisiner. Kloakken flyter i gatene i Gaza by. Om ikke noen nå reagerer kraftig blir dette Israels endelige løsning, en etnisk rensning, hvor det palestinske folk er stengt inne av muren på Vestbredden og isolert på Gaza. En ulevelig, og dessuten ulovlig, ghetto er deres hjem. Tidligere fredsprisvinner Desmond Tutu har fordømt det brutale regimet og karakterisert det som verre enn det apartheid vi kjenner fra Sør-Afrika. Det samme har FN-utsendingen og folkerettsprofessoren John Dugard. Men noe kan gjøres. Blant annet vil en hvilken som helst type boikott mot Israel bære med seg en merkbar virkning. Israels økonomi er vaklende og bundet tett opp til vestlig innflytelse. Frykten for sanksjoner og negativ oppmerksomhet fra vesten er enorm hos israelske myndigheter.

Da tidligere LO-leder, Gerd-Liv Valla, oppfordret til handelsboikott av Israel 1.mai 2002, fikk hun dagen etter personlig telefon fra en forarget Simon Perez (tidligere fredsprisvinner og (tidligere israelsk statsminister). At en norsk fagforeningsleder kan sette slike krefter i sving er talende for hva som faktisk kan gjøres. Sosialistisk Ungdom (SU) har nylig satt i gang en stor tverrpolitisk kampanje som innebærer en akademisk og kulturell boikott av Israel. Det vil si å kutte alle bånd til israelske akademikere og utdanningsinstitusjoner som ikke aktivt opponerer mot den usmakelige undertrykkinga av Palestina. Det er en misforståelse å tro at dette vil skade en eventuell forsoning, i og med at israelske akademikere generelt har lite å si for en slik prosess. Tvert imot – ved å blant annet utvikle militærindustrien bidrar

— Frykten for sanksjoner og negativ oppmerksomhet fra vesten er enorm hos israelske myndigheter.

halvparten av Israels forskere og ingeniører til den folkerettsstridige okkupasjonen av Palestina. Et av målene med SUs kampanje er å få minst 60 norske akademikere til å skrive seg opp på en liste som til slutt skal offentliggjøres i begynnelsen av neste semester. Men det finnes også konstruktive krefter på israelsk side. Den israelske akademikeren Ilan Pappé (historiker ved Haifa-universitetet) er en av de ytterst få israelske akademikere som aktivt har gått ut og støtter palestinernes kamp.

Bruk av boikotter bør vurderes nøye. Internasjonalt press og boikott var med på å senke apartheidregimet i Sør-Afrika. Det samme vil kunne være tilfellet i denne "konflikten". Bruk ditt navn, hiv deg inn i kampen og fordøm Israels brutale apartheid-regime. Ikke la deg forvirre av historielinjene (men les deg gjerne opp). Til syvende og sist er dette et spørsmål om rett eller galt.

Ansvarlig redaktør
Helene Skjeggstad
redaktor@utopia.noNyhetsredaktør
Magnus Aamo Holte
nyhet@utopia.noKulturredaktør
Inge Steine
kultur@utopia.noLayoutsjef
Alexander Prestmo
alexander@utopia.noFotoansvarlig
Marius Hansen
foto@utopia.noIT-ansvarlig
Kristian Nordstrønen
it@utopia.noRedaksjonen
Andreas Willersrud
Ane Marthe Bjørnseth
Anni Marit Normann
Askild Gjerstad
Benedikte Aas
Eirik Hovde Bye
Franceline Ramalho
Fride Ørn
Frithjof Eide Fjeldstad
Gaute Beckett HolmslettHarald B. Zeigler
Ida Walenius
Ingvild Buhaug
Jens Harald Kielland
Joep Aarts
Jørn Normann Pedersen
Kjell-Sture Johansen
Kristin Torgersen
Lone Dybdal
Magnus Overenget Ormaasen
Marit OpsahlMarie S. Johansson
Mats Aas
Niels Petter Pettersen
Rune Alexandersen
Sigrid M. Hohle
Siri Gaski
Tora Alexandersen
Tim Dassler
Trygve Sørensen
Øistein Harsem

STUDENTFEDRE FORSKJELLSBEHANDLES

Kirke-, utdannings- og forskningskomiteen på Stortinget ber Regjeringen vurdere en rekke forslag til endring for å bedre studentforeldrenes rettigheter. Men situasjonen til studentfedrene sier de lite om.

Velferdsansvarlig for Studentstyret i Tromsø, Tom Erik Forså, mener at selv om forslaget fra komiteen om en økning av barnetrygden og lovfestet rett til utsatt eksamen er bra, glemmer de et viktig poeng når de ikke ber om konkrete tiltak for studentfedre. – Som student med barn har jeg selv opplevd hvor vanskelig det er å finne fram i jungelen av regler og vilkår. Det viste seg at jeg ikke hadde rett til forsørgerstipend fordi jeg hadde barn med en ikke-studerende kvinne. Det er også ille at studentfedre ikke har lik rett på pappapermisjon som fedre i arbeidslivet. Heldigvis har nå NSU (Norsk Studentunion) valgt å sette fokus på

dette. Dette er hverdagen for veldig mange studentfedre.

Unaturlig situasjon

Per-Anders Langerød, leder av NSU synes at situasjonen til studentfedre i dag er problematisk. – Jeg synes det er vanskelig, unaturlig og rart at det er forskjell på student og arbeidstaker. Generelt synes jeg rettighetene til studenter som har barn er veldig svake, og det er synd at en ikke har lovfestet noen rettigheter. Støtteordningene er altfor dårlige, spesielt med tanke på permisjon. Langerød synes også det er vanskelig å forholde seg til regjeringen i dette spørsmålet, signalene som har blitt gitt har vært veldig vake. – Det later til at de ikke har noen politikk på dette. Når nå Stortinget skal diskutere permisjonsordningen for andre grupper i samfunnet, ber vi om at også studenter skal bli tatt med i den samme situasjonen. Det er vanskelig å se noen som

helst grunn til at studenter skal forskjellsbehandles i forhold til arbeidstakere. NSU går inn for at en bør innføre de samme reglene som i arbeidslivet. Fedre skal ha rett til seks uker permisjon, hvis en ønsker å benytte seg av det.

Et valg

Tom Erik Forså håper at regjeringen og barne- og likestillingsminister Manuela Ramin-Osmundsen nå tar situasjonen på alvor. – Vi må få til forhold som gjør at hver enkelt familieinstitusjon kan få velge selv hva de mener er best for dem. Vi må få til en større fleksibilitet, forholdene bør ligge såpass til rette at hvis en har lyst og tid skal man ha mulighet til å ta ut permisjon. Dette bør også gjelde far, og ikke bare mor. For å få til dette trengs det en opprydning, og NAV og Lånekassen må få til et tettere samarbeid.

DETTE ER SAKEN

■ Studentavisa Universitas kunne 16. januar melde om at studentfedre forskjellsbehandles fra vanlige arbeidstakere, og mister seks ukers ekstra permisjon.

■ Forutsetningen for disse seks ukene med ekstra permisjon er at begge foreldrene har jobbet 50 % i seks av de siste ti månedene. Dette er meget vanskelig for en fulltidsstudent.

■ Manuela Ramin-Osmundsen, barne- og likestillingsminister sier at hun ikke ønsker å gjøre noe med dagens ordning.

■ 22 % av studenter har barn.

■ Kampen for fedrekvoten antas å bli det store likestillingsspørsmålet i kommende tid.

Tekst: Helene Skjeggstad & Magnus A. Holte

Foto: Marius Hansen

BEKYMRET: Studentfar Tom Erik Forså er misfornøyd med at studentfedre forskjellsbehandles.

Hugin er studentavisa i Stavanger, etablert i 1977. Opplaget er på 5.000 eksemplarer, og avisa kommer ut 18 ganger i året.

hugin

Vi søker ny:

Ansvarlig redaktør

Vi søker en selvstendig person med journalistikkutdanning eller -erfaring. Du bør ha god kjennskap til, eller stor interesse for utdanningsstoff og populærkultur.

Stillingen omfatter organisatorisk, økonomisk og redaksjonelt hovedansvar for hele organisasjonen og alle redaksjonelle produkter. Vi tilbyr en unik mulighet for personlig og faglig utvikling innen journalistikk og ledelse. Rett person kan i stor grad forme stillingen etter eget ønske.

Ansvarlig redaktør vil ha en spesielt viktig stilling når det kommer til utvikling av samarbeidsprosjektet Studentmediene i Stavanger (SMIS) i samarbeid med Stavanger Studentradio, SMIS-TV og nettstedet www.smis.no

Stillingen er en heltidsstilling, lønnet med 16 500 kroner i måneden. Dugnadsarbeid må påregnes.

Søknadsfrist: Innen 25 februar.

Søknad med cv sendes på e-post til huginstyret@smis.no

SMIS.NO

Spørsmål om stillingen kan rettes til ansvarlig redaktør Øystein Jorem. Tlf. 930 68 110 eller på e-post: hugin@smis.no

Utopia
Universitetet i Tromsø
Hovedgården
9037 Tromsø
Telefon: 776 45 901
Telefaks: 776 45 199
www.utopia.no
redaktor@utopia.no

Trykk
Nr1 Trykk Tromsø
ISSN: 0806-9611

Pressens faglige utvalg (PFU) er et klageorgan oppnevnt av Norsk Presseforbund. Organet behandler klager mot pressa i presseetiske spørsmål. Adresse: Rådhusgt. 17, Postboks 46 Sentrum, 0101 Oslo. Telefon: 22405040

Utopia arbeider etter reglene i Vær varsom-plakaten for god presseskikk. Den som mener seg rammet av urettmessig avisomtale, oppfordres til å kontakte redaksjonen.

Utopia utgis med støtte over semesteravgifta hver 14. dag med et opplag på 4000 eksemplarer.

Si din mening
Kronikk maks 5000 tegn inkl. mellomrom.

Kommentar maks 3000 tegn inkl. mellomrom. Debattinnlegg maks 2500 tegn inkl. mellomrom.

Tips oss!
De to beste tipsene dette semesteret blir belønnet med gavekort

fra Akademisk Kvarter.

Redaksjonsmøte
Onsdag 13. februar kl. 20.00, Driv, 3. etg.

Mandag 18. februar kl. 16.15 på desken like ved Café Bodega, Teorifagsbygget, hus 2.

pressens faglige utvalg
PFU

KAMPKLAR: Kristin Elisabeth Dragvold har kjempet mot kreften sin siden hun var 14 år.

Kraftttak for unge

Kristin Elisabeth Dragvold (20) har hatt svulst i hjernen siden hun var 14 år. Bortsett fra det er hun som alle andre, bare mye blidere.

Utypisk kreftpasient

I aldersgruppen 15-35 år er det 700 mennesker i året som blir diagnostisert med kreft. Kreftforeningens årlige aksjon "Kraftttak mot kreft" har i år valgt å fokusere på denne gruppen. – Unge med kreft faller ofte utenfor samfunnets søkelys. Vi blir ofte den gruppen folk ikke snakker om. Kristin Dragvold forteller om den vanligste oppfatningen om at unge folk liksom ikke skal ha kreft. Hun føler denne oppfatningen trenger en grundig oppdatering. – Heldigvis har jeg vært heldig. I mange tilfeller opplever unge med kreft at venner og bekjente vender dem ryggen, for meg har det vært motsatt. Jenta fra Kvæfjord utenfor Harstad smiler og ler. – Så får jeg også hele tiden høre at jeg er en skikkelig

— Folk forventer at noen med hjernesvulst skal være sur og depressiv.

utypisk kreftpasient. Folk forventer at noen med hjernesvulst skal være sur og depressiv. Jeg har hatt kreft i 7 år nå, med flere tilbakefall og tunge perioder, men har funnet ut man går så glipp av mye av å være sur. Jeg vil oppleve mest mulig og alt blir mye lettere hvis man ser lysere på ting.

Ikke "syk nok"

Det Kristin Dragvold derimot ikke ser så lyst på er utviklingen i helse-Norge. – Bare på de årene jeg har vært syk har jeg merket en voldsom nedgang i bevilgninger. For eksempel vurderte de å legge ned Kreftavdelinga i Tromsø fordi den var så dyr i drift. Undersøkelser viser at kreftpasienter i Tromsø lever i snitt et halvt år lenger enn andre steder, mye på grunn av veldig høy kompetanse. Og så vil de legge ned hele avdelinga, fordi den er for dyr i drift! Kristin forteller videre om hvordan kreft rammer en av tre nordmenn, men at de statlige bevilgningene til Kreftforeningen

på ingen måte står i sammenheng med dette. Blant annet finnes det ikke noe tilbud om rehabilitering etter at man kommer ut fra sykehuset. – Det er helt absurd. Har man hatt en hofteoperasjon eller vært i en ulykke tilbys man fysioterapi og oppfølging. Har du hatt kreft får du ingen tilbud. Hun forteller at også på det økonomiske området må man klare seg på egen hånd. Selv søkte hun om yrkesattføring da hun kom ut av sykehuset som 18-åring. Hun fikk svar om at hun var for ung og ikke var syk nok. – Hjernesvulst var tydeligvis ikke god nok grunn, sier hun ironisk. – Heldigvis hadde jeg ork og mot til å kjempe for saken min. Det var en lang kamp som jeg vet de fleste kreftsyrke ikke har ressurser til. Jeg håper jeg har banet vei for de som kommer etter meg, men slik systemet er nå er det veldig vanskelig å være syk i "verdens beste land":

Testk: Helene Skjeggstad

Foto: Pressefoto

KRAFTTAK MOT KREFT

- Temaet i år er "Ungdommer (15-25 år) med kreft".
- Inntektene fra aksjonen skal gå til forskning på langtidsfølger av kreft og utforming av spesielle ungdomsrom på sykehusene.
- Gjennomføring 4. mars kl 17-19
  - Bøssebærere dør til dør
  - Konsert "Vinterlyd" med mange kjente artister
- Studenter fra UiT oppfordres å melde seg som bøssebærere
- Bøssebærere vil være med i trekning av flotte premier og konsertopplevelse
- For mer informasjon og registrering:
  - Kontakt: Lena Petterson
  - Mobil: 99 45 99 95
  - E-post: lenah2o@hotmail.com
  - lpe026@mailbox.uit.no
  - www.krafttakmotkreft.no

når livet blir for stort

eller for lite...

DEN NORSKE KIRKE

STUDENT presten

I TROMSØ

91342023 / 77644097

lor.stranda@adm.uit.no

<http://uit.no/studtjenester/957>

Gratisparkering i fare

At studenter og ansatte selger eller overdrar sine parkeringskort til UNN-ansatte setter hele ordningen med gratis parkering ved Universitetet i Tromsø i fare.

Det sier universitetsdirektør Lasse Lønnum til Utopia. Han sier universitetsadministrasjonen har fått inn en rekke tips om at studenter og ansatte på Universitetet selger eller overdrar sine parkeringskort til ansatte ved Universitetssykehuset i Nord-Norge (UNN).

Lønnum sier at de også fikk visse indikasjoner på hva som foregikk når man begynte å se parkeringsplassene fylle seg opp ukristelig tidlig om morgenen, sett med en students øyne.

- Når parkeringsplassene borte ved MH-bygget er stappfull før åtte om morgenen er det mistenkelig, påpeker han.

Universitetsdirektøren understreker at han ikke mistenker MH-studentene for å være mer løsslupne med parkeringskortene sine enn de andre studentene ved UiT.

- Jeg tror heller ikke at dette er gjort i vinnings hensikt. Det er mer sannsynlig at noen overdrar parkeringskortet sitt til noen andre for å være snill, mener han.

Truer gratisparkeringen

JUKSER: Fulle parkeringsplasser er resultatet av at studenter og ansatte ved UiT selger eller gir bort sine parkeringskort.

Lønnum forteller at universitetsledelsen allerede har satt i gang tiltak for å komme problemet til livs.

- Vakter fra Tromsø Parkering kommer til å ha kontroller, hvor de eksempelvis vil be avstigende sjåfører legitimere seg selv for å bevise at de har rett til å parkere ved UiT. Dette har allerede ført fram, og parkeringsvaktene har avslørt flere bilførere som ikke

har kunnet dokumentere at det er samsvar mellom arbeidssted og gratis parkering ved Universitetet i Tromsø, forteller Lønnum.

Han forteller at de som blir tatt umiddelbart vil miste sine parkeringsrettigheter ved UiT.

- Hvis parkeringsjukset fortsetter kan det hende at vi ser oss nødt til å avvikle hele ordningen med gratis parkering, og heller

innføre en betalingsavgift alå det de har på UNN. Dette vil selvfølgelig gå ut over de ansatte, og verst ut over studentene som allerede har nok utgifter i hverdagen, avslutter universitetsdirektør Lasse Lønnum.

Tekst: Magnus Aamo Holte

Fotograf: Marius Hansen

Mer tid til det som betyr noe

LingDys og LingRight er skriveverktøy utviklet for personer med dysleksi eller andre lese- og skrivevansker. LingDys gir støtte for norsk, LingRight for engelsk, og begge kan brukes sammen med både Microsoft Office og OpenOffice.org.

Kombinasjonen av stavekontroll, ordbok, ordprediksjon og kunstig tale (talesyntese) gjør at skriveverktøyene gir omfattende og effektiv hjelp til rettskriving. Stavekontrollen takler mange typer feil, blant annet at skrivemåten ligner uttalen. Programmene kan enkelt tilpasses individuelle behov gjennom ulike innstillinger.

Med dokumenterte skrivevansker er det mulig å søke Hjelpemiddelsentralen om støtte til kjøp. Ta kontakt med rådgivningstjenesten på lærestedet om du ønsker å bruke LingDys og LingRight til eksamen.

- fungerer for bokmål og nynorsk
- fire forskjellige ordbøker
- dialekttilpasset
- norsk talesyntese

LingRight

- takler typisk norske feil
- engelsk-norsk blå ordbok
- kan slå opp feilstavede norske ord
- engelsk talesyntese

lingIT

Forhandlere:

LingIT AS
Telefon 73 60 59 22
www.lingit.no

Mikrodaisy AS
Telefon 32 17 14 00
www.mikrodaisy.no

MISFØRNØYD: Lars Pedersen, Erik Sveberg Dietrichs og Håkon Bakke reagerer på at sommerstipendet til medisinstudenter som vil forske ryker.

STORE KUTT PÅ MEDISINS

Bare i 2007 klarte Det medisinske fakultet (Med.fak) å opparbeide seg et underskudd på 28 millioner kroner. For å få orden i budsjettet ser fakultetsstyret seg nødt til kutte i blant annet det populære sommerstipendet for forskningsspirer. - Veldig synd, sier frustrerte studenter og tillitsvalgte.

Da fakultetsstyret på Det medisinske fakultet møttes før jul kom det fram at fakultetet hadde opparbeidet seg et underskudd på 18 millioner i løpet av 2007. Da de ansatte møtte på jobb igjen 2. januar var underskuddet plutselig steget med nye ti millioner, altså til 28 millioner kroner. Det voldsomme underskuddet har ført til at styret har sett seg nødt til å kutte på en rekke budsjettposter. Blant annet rammes det populære sommerstipendet, et stipend som mange studenter på forskerlinjen for medisin allerede har basert seg på under planleggingsfasen av årets forskningsopplegg.

Synd for forskningen

Fram til i år har det vært satt av 600 000 kroner årlig over med.faks budsjett til dette sommerstipendet, som utgjør 20 000 kroner for 4-6 ukers forskningsarbeid i sommerferien til studentene. Dette tilbudet har gått ut til studenter på forskerlinja, men også til vanlige medisinstudenter.

- Grunnen til at vanlige medisinstudenter har fått tilbud om å søke på dette stipendet er for å øke interessen rundt forskning. Det blir da en slags sommerjobb, hvor de kan holde på med det de brenner for. Det er få leger som er interessert i forskning, så da blir det ekstra viktig å prøve å vekke interessen rundt det så tidlig som mulig, sier leder for tillitsvalgte på medisinstudiet, Håkon Bakke og fortsetter: - Det handler om å fremme forskning. Slik det er nå kan vi risikere å miste mange medisinstudenter som potensielt kunne blitt meget dyktige forskere. Lars Pedersen og Erik Dietrichs er begge to inne i sitt første av to obligatoriske forskningsår på forskerlinja for medisin. De synes også det er trist at sommerstipendet forsvinner.

- For mange på forskerlinja inngår sommerforskningen med sommerstipend i planene de har for forskningsåret sitt. Nå som stipendet forsvinner vil det nok være mange som prioriterer en vanlig sommerjobb blant både forskningslinjestudenter og vanlige studenter, mener Pedersen.

Økonomi i krise

Prodekan John-Bjarne Hansen var den som fremmet det vedtatte forslaget om å kutte sommerstipendordningen for 2008 og 2009 på fakultetsstyremøte i januar. Han var selv med på å kjempe frem sommerstipendordningen da den ble innført, og synes det er like trist å fjerne den som studentene.

- Vår sommerstipendordning er unik i norgesammenheng. Vi innførte dette som en erkjennelse av at Tromsø ikke er verdens mest attraktive studie- eller arbeidsplass, og at vi derfor måtte sette i gang tiltak for å gjøre oss mer attraktive rekrutteringsmessig, forteller Hansen og fortsetter: - Vi måtte dessverre se oss nødt til å kutte ordningen, på grunn av den økonomiske situasjonen som har oppstått.

- Vi fikk plutselig voldsomme underskudd rett i ansiktet på slutten av fjoråret. Når dette underskuddet vokste fra 18 til 28 millioner vokste den økonomiske situasjonen fra å være alvorlig til kritisk.

- Da er det bare å ta i. Noe måtte gjøres, understreker Hansen. Han forteller at når man først måtte kutte gjaldt det å kutte på budsjettposter som ikke påvirker fakultetets kjernedrift, altså doktorgradsoppgaver og undervisning.

- Av alle onder valgte vi å kutte bort det minste ondet, noe som dessverre gikk ut over forskningsstipendet, så satser vi på å få det gjeninnført når vi har fått den økonomiske situasjonen under kontroll.

— Det medisinske fakultetet har ikke utviklet økonomistyringen i takt med tiden.

TYNGDEN DU TRENGER FOR Å FÅ FART PÅ KARRIEREN

En master fra BI gir deg den faglige tyngden du trenger for å lykkes i morgendagens kompetansekrevede næringsliv.

- Master i økonomi og ledelse - Siviløkonom
- Master i markedsføring - Sivilmarkedsfører
- Master i internasjonal markedsføring
- Master i ledelse og organisasjonspsykologi
- Master i politikk og økonomi
- Master i finansiell økonomi
- Master i regnskap og revisjon
- Master i innovasjon og entreprenørskap

Vi kan love deg et krevende studium og en bratt læringskurve. BIs faglige stab er blant Europas fremste og alle studiene er tilpasset næringslivets kompetansebehov.

Handelshøyskolen BI
Informasjonstelefon 810 00 500
www.bi.no

TYNGDEN DU TRENGER

FAKULTET

I utakt med tiden

- Hvordan kunne den økonomiske situasjonen bli så ille på ett år fakultetsdirektør Stig Ørsje?

- Det er flere årsaker til dette. Den siste budsjettsprekken på ti millioner kom som følge av at alle enhetene på fakultetet bidro i negativ retning med større eller mindre beløp.

- Økonomistyringen er ikke god nok og både fakultetet og instituttene jobber med å utvikle denne, forteller Ørsje.

Han forteller at utdannings- og forskningssektoren har fått endret finansieringsmodell, generelle budsjettkutt og økt eksterneøkonomi.

- Det medisinske fakultetet har ikke utviklet økonomistyringen i takt med tiden, understreker fakultetsdirektøren, og fortsetter:

- Fakultetet har fått kutt i basisbevilgningene to år på rad, og vi har i tillegg bygget ned øremerkede avsetninger og forskuttert utstyr. Dette forklarer det meste av underskuddet, men fakultetet har et for høyt aktivitetsnivå over statsøkonomien.

- Antall stillinger over statsøkonomien har vokst fra 329 årsverk til 409 over en treårsperiode. Dette er mer enn statsøkonomien i dag kan bære, poengterer Ørsje.

- Hva gjør dere rent konkret for å få orden på økonomien igjen?

- Vi har forsøkt å skjerme undervisningen i størst mulig grad, men i denne runden måtte et godt tiltak som sommerstipend tas ut. Dette er ikke en lovpålagt oppgave og er heller ikke vanlig ved andre universiteter, understreker han.

- Ellers har fakultetet innført tiltak som blant annet stillingsstopp og investeringsstopp.

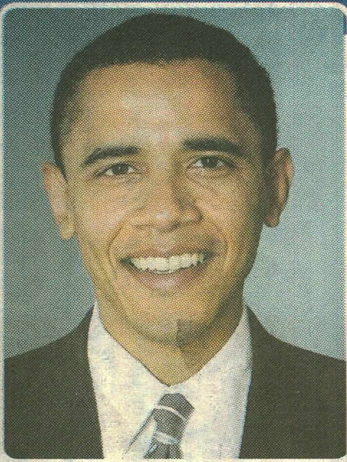
Fakultetet har i styrevedtak fra 24. januar bedt universitetsstyret ved UiT om lov til å ta inn budsjettunderskuddet over tre år, og forventer å være i balanse igjen ved utgangen av 2010.

Tekst: Magnus Aamo Holte

Foto: Marius Hansen

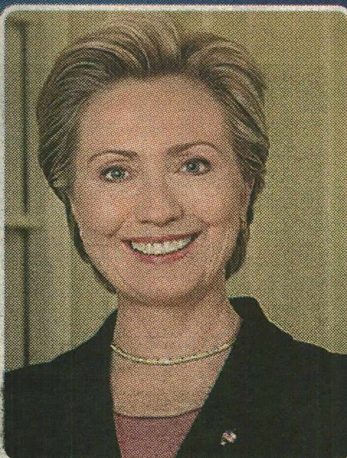
DE TO ST

BARACK HUSSEIN OBAMA

"Forandring"

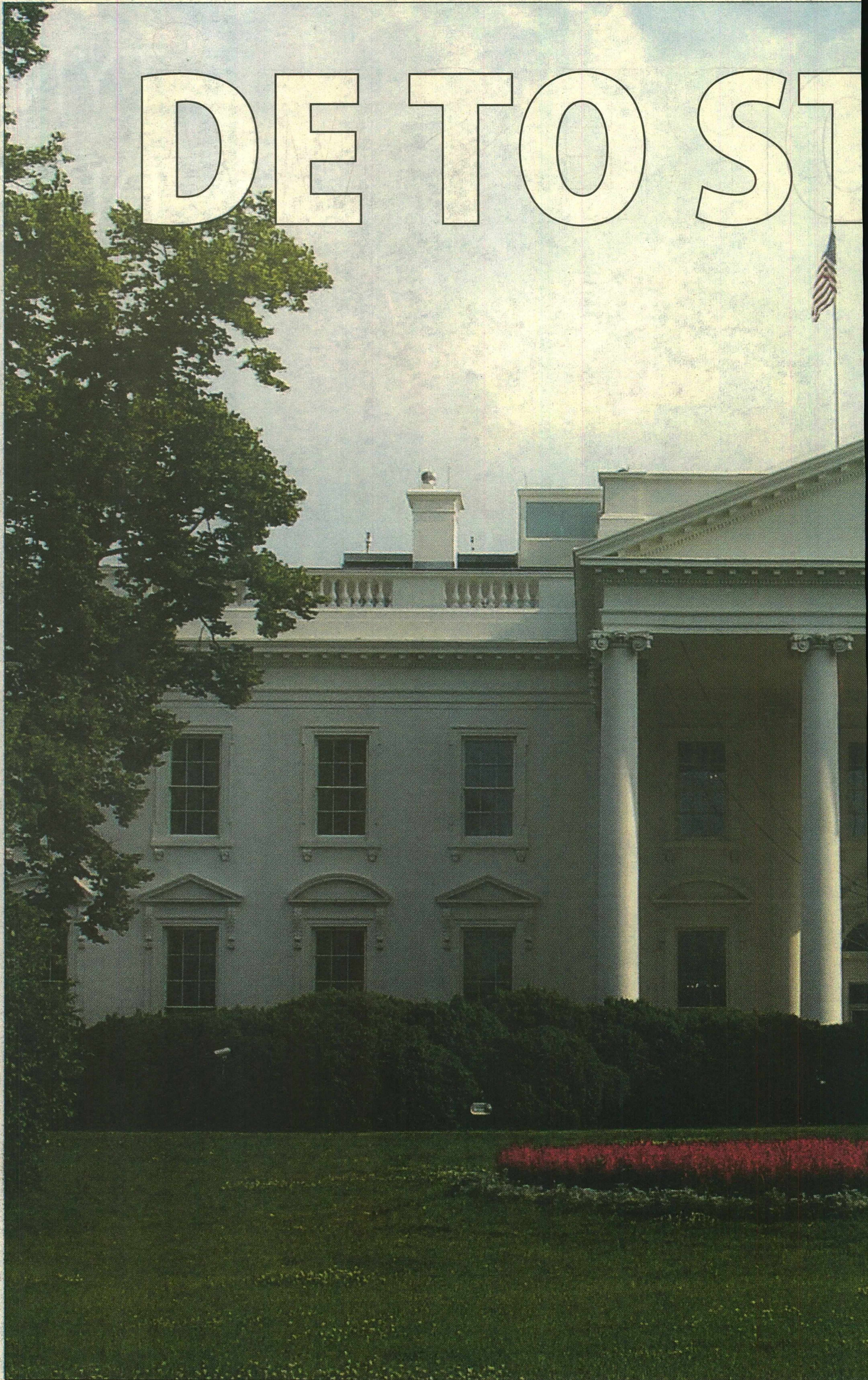
- Født 4. august 1961 i delstaten Hawaii
- Utdanning fra Columbia University og Harvard Law School
- Kan bli USAs første afroamerikanske president
- Politiske kampsaker
  - Krigen mot terror: Har alltid vært markert motstander av krigen i Irak, og ønsker diplomatisk dialog med Syria og Iran
  - Helsetjenester: Ønsker universell helsetjeneste og et sosialt sikkerhetsnett for de fattigste
  - Våpenpolitikk: Strengere våpenkontroll og registrering
  - For fri abort
  - Strengere innvandringslover
  - Miljø: Ønsker å redusere utslippet av drivhusgasser med to tredjedeler innen 2050

HILLARY DIANE RODHAM CLINTON

*"En konservativ hjerne,
et liberalt hjerte"*

- Født 26. oktober 1947 i staten Illinois
- Utdanning innenfor statsvitenskap på Wellesley College og jus fra Yale Law School
- Giftet seg med Bill Clinton i 1975 og var førstedame fra 1993-2001
- Kan bli USAs første kvinnelige president.
- Politiske kampsaker
  - Barn: Ansvarlig for programmet "Statlig helseforsikring for barn"
  - Helsetjenester: Ansvarlig for programmet Clinton health care plan, avslått i september 1994
  - Kvinner: Aktiv i kampen for kvinners rettigheter i Kina og Afghanistan. Medansvarlig for programmet "Vital Voices" som jobber for at kvinner skal bli mer politisk aktive.
  - Krigen mot terror: Støttet både krigen i Afghanistan og i Irak.
  - For fri abort

VALGKOMMENTAR

Tekst: Øistein Harsem, Realista Thinking.
Foto: Presse

Møter mellom kandidater og velgere på kafeer og gatehjørner, hjemme hos velgere, i kirker og i samfunnshus. Slik sparkes den amerikanske nominasjonsprosessen i gang i Iowa og New Hampshire, som er først ute. Sjelden har det berset større usikkerhet på begge sider, ei heller vært mer spennende, mer høylytt og beundringsverdig – beundringsverdig fordi kandidaters war chest ikke er ensbetydende med innflytelse og seier. Presidentembetet kan ikke kjøpes for penger. Iowa og New Hampshire har nok en gang vist seg å være nøkkelen til Det hvite hus.

At nettopp Iowa og New Hampshire med drøyt tre og 1,2 millioner innbyggere som også er geografisk små, er på mange måter den amerikanske nominasjonsprosessens største styrke. For å drive en vellykket valgkamp trengs overraskende

nok ikke enorme ressurser. Siden den amerikanske nominasjonsprosessen går av stabelen nettopp der, kan en seier gi kandidatene momentum eller vind i seilene. Penger og mediesirkuset til tross, Iowa og New Hampshire har nok en gang vært utslagsgivende for så vel demokratene som republikanerne. Iowa ga Barack Obama en svært overraskende seier, og når Hillary Clinton lå langt bak ham og løpet syntes kjørt, ga innbyggerne i New Hampshire henne seieren hun sårt trengte for å komme tilbake på vinnerporet.

Den samme tendensen synes å gjøre seg gjeldende blant de republikanske kandidatene. For et drøyt halvår siden ble senator John McCains valgkampanje erklært konkurs av nær alle, og guvernør Mike Huckabee var fremdeles et ubeskrevet blad. Senator John McCain vant i New Hampshire, og guvernør Mike Huckabee gikk seirende ut i Iowa. Nettopp disse to står igjen som eneste reelle kandidater etter at guvernør Mitt Romney kastet inn håndkleet sist torsdag – selv om han hadde den desidert største pengekiten.

DRE SMÅ

Tidligere borgermester i New York – Mr. 9/11 – Rudy Giuliani unnlot å drive valgkamp i Iowa og New Hampshire. Han satte alle pengene på å vinne Florida, men tok aldri høyde for viktigheten av resultatene i Iowa og New Hampshire. Dette kostet ham dyrt; Florida gikk til McCain, og Giuliani sa takk for seg.

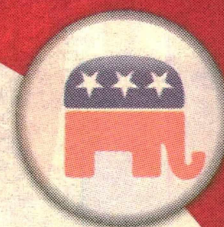
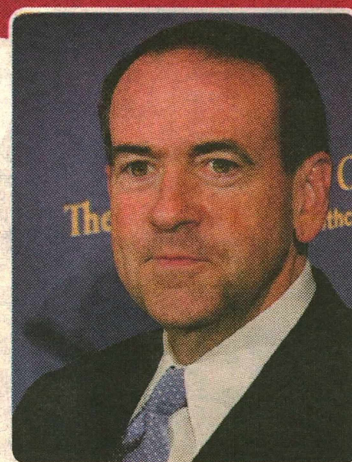
Når seier i Iowa og New Hampshire igjen har vært avgjørende innebærer dette at kandidater uten en stor pengepose fortsatt har en realistisk mulighet til å lykkes i nominasjonsprosessen. Kandidatene bosatte seg der for et drøyt år siden og for å gå seirende ut skal man helst ha drikket kaffe med hver eneste velger – ikke uten grunn kalles innbyggerne i Iowa og New Hampshire gjerne presidential winetasters.

Lokaldemokratiets innflytelse i Amerika, slik det kommer til uttrykk i Iowa og New Hampshire, er enestående. Å vite at ens egen stemmeseddel kan være utslagsgivende i å velge USAs neste president kan ikke bli mer demokratisk og er

til inspirasjon for alle velgere – valgdeltagelsen var også deretter.

Den amerikanske nominasjonsprosessen gjør på mange måter hele den politiske engasjerte grasrota i Amerika til king makers. Alexis De Toqueville uttrykte dette allerede på 1700-tallet da han skrev, "What I most admire in America are not the administrative results of desentralization. [...] The motherland is felt everywhere and is a subject of concern from the village to the whole union."

Så er det kanskje noe storslagent over det Amerika vi etter hvert har blitt så komfortable med å kritisere? Selv om den amerikanske økonomien sliter, og landet befinner seg i en relativt vanskelig situasjon i Irak, er det fortsatt noe beundringsverdig over Amerikas Forente Stater.

MIKE HUCKABEE

"Faith, Family, Freedom"

■ Født 12. august 1955.

■ Utdannet prest

■ Politiske kampsaker:

O Helsetjenester: Er mot universelle helsetjenester. Vil heller gjøre helsetjenestene billigere og helseforsikringene mer fleksible.

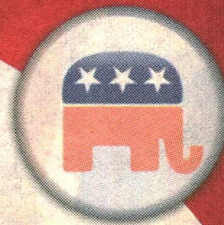
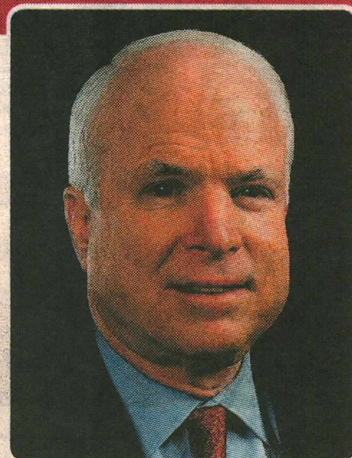
O Krigen mot terror: Støttet Irak-krigen og støtter toppeøkninger i Irak.

O Innvandring: Er mot amnesti til ulovlige innvandrere. Vil bygge et omtrent hundre mil langt gjerde mot de søramerikanske landene.

O Våpenpolitikk: Er mot våpenkontroll.

O Abort og homofili: Er mot abort, homofile ekteskap og partnerskap.

O Religion: Taler kreasjonistenes sak, og mener skoleelever i USA burde presenteres for "alternative utviklingsteorier" istedenfor evolusjonslæren.

JOHN SIDNEY MCCAIN

"Ready to lead on day one"

■ Født 29. august 1936.

■ Nyter enorm respekt i USA for sin militære karriere, hvor han overlevde 5 1/2 år med krigsfangenskap og tortur.

Ble som admiralsønn tilbudt løslatelse etter et par år, men nektet.

■ Politiske kampsaker:

O Helsetjenester: Vil gjøre helseforsikringer billigere og mer tilgjengelig for flere amerikanere.

O Krigen mot terror: Mener Irak er det store slaget i kampen mot islamistiske ekstremister. Vil øke antall soldater i USA kraftig. Sterk motstander av tortur og vil legge ned Guantanamo umiddelbart.

O Våpenpolitikk: Mener amerikanere har en hellig rett til å bære våpen, og er derfor i mot restriksjoner på kjøp av våpen.

O Abort og homofili: Er mot abort og mot homofilt ekteskap. Mener dette bør bestemmes av hver enkelt delstat.

O Klima: Vil at USA skal gå med på forpliktende avtaler om utslippskutt.

Unmasked students!

HAPPY: International students celebrating carnivale.

Saturday 2nd February was maybe not the best day to pick regarding washing clothes at Ørndalen. In the students' homes, in the laundry room you could witness the serious, hardworking international students showing their real faces – a masked face! The occasion? A carnival party!

There is no better way to spend a Saturday night than to watch your fellow student wearing a sweater with a HUGE nappy advertisement or catch a glimpse of your neighbor standing with his Roman toga. Moving deeper into the party you would slide through a crowd of angels with cotton wings before bumping into a deep conversation between pirates. At the other end a group of witches were standing in a circle. As you move closer you'll see that they are encircling a dancing Little Red Riding Hood. The fantasy has no limits: ugly garbage bags are transformed into elegant long dresses, spreading rays of color all around the room. In one corner all you can see is two eyes, a black cat is hiding and is soon ready to come

out. A strange mixture of Mediterranean and the North comes together in a smiling red-nosed reindeer.

And when everything ends, when the last angel and the ugliest monster have returned to their home, all that's left is small cotton pieces lying on the floor. All in all witnessing that it hasn't been an ordinary party...

Text and photo: Chiara Schepisi

Trainee

i kommunesektoren

Traineeprogram med spennende, krevende og fremtidsrettede utfordringer

Vi søker høyt utdannede personer som er utviklingsorientert og har interesse for å jobbe i kommunal sektor.

Som trainee vil du få unike muligheter til å lære mange sider av virksomhetene å kjenne. Du vil få grundig oppfølging av personer med solid og bred erfaring. Traineeperioden er på 18 måneder med start i september.

Har du lyst til å jobbe med:

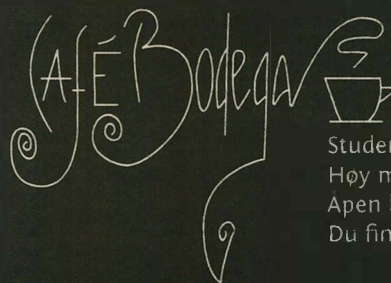
- omstillingsoppgaver
- nye teknologiske løsninger
- kommunens samfunnsansvar
- utvikling av livskraftige kommuner
- kommunen som fremste velferdsløseleverandør
- styrking av kommunesektorens omdømme

Søknadsfristen er
10. mars 2008

Se www.ks.no/trainee

Kommunesektorens Traineeprogram

Studentsamfunnets Café Bodega.
Høy musikk - lave priser!
Åpen hverdager 12.00-18.00.
Du finner oss i Teorifagbygget, hus2, plan 1.

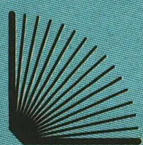

Ta 3
betal
for 2

- vi spanderer den billigste.
Kun i uke 7 og uke 8

Gjelder

- Tegneserier
- Engelsk pocket
- Norsk pocket

AKADEMISK KVARTER
B O K H A N D E L

Gjelder ikke i kombinasjon med andre tilbud

driv

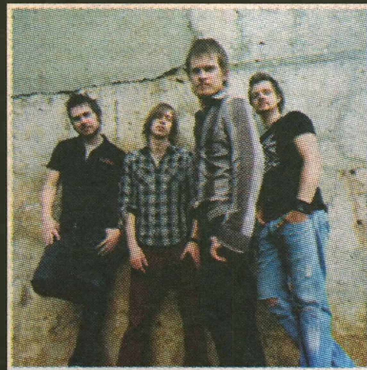
BYENS TØFFESTE KONSERTSCENE!

Torsdag 14. feb
ANIMAL ALPHA

Haakonscene | 140,-/190,-

Lørdag 16. feb
**THE GRAND
HELE DRIV**

**DISCO
ROCKELOUNGE
CHILLOUT-
LOUNGE
HELLEBAR**

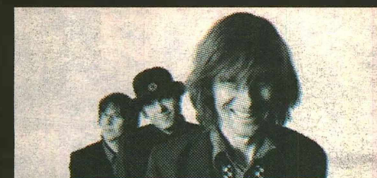
Inngang | 50,-

Onsdag 5. mars
UNNI WILHELMSSEN

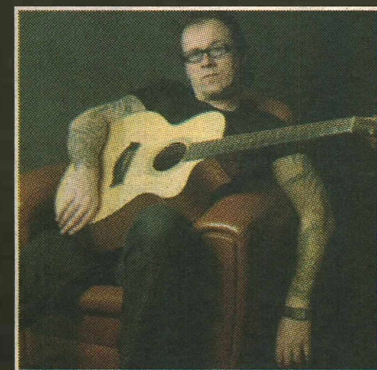
Haakonscene | 140,-/190,-

Fredag 7. mars
22 PISTEPRIKKO

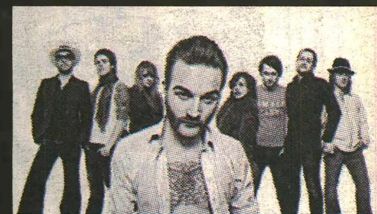
Haakonscene | 190,-/240,-

Torsdag 13. mars
BJØRN BERGE

Haakonscene | 140,-/190,-

Lørdag 15. mars
**MOOVING OOS
HELE DRIV**

Vørterscene | 50,-

Fredag 18. april
SAMVIRKELAGET

Haakonscene | 190,-/240,-

FASTE KONSEPT:

Tirs: Tirsdagsvin
Ons: LilleLørdag
Babycafé

Fre: Quiz/Poker
Lør: Lørdagsdisco
Søn: Søndagspizza

Offisiell mediepartner:

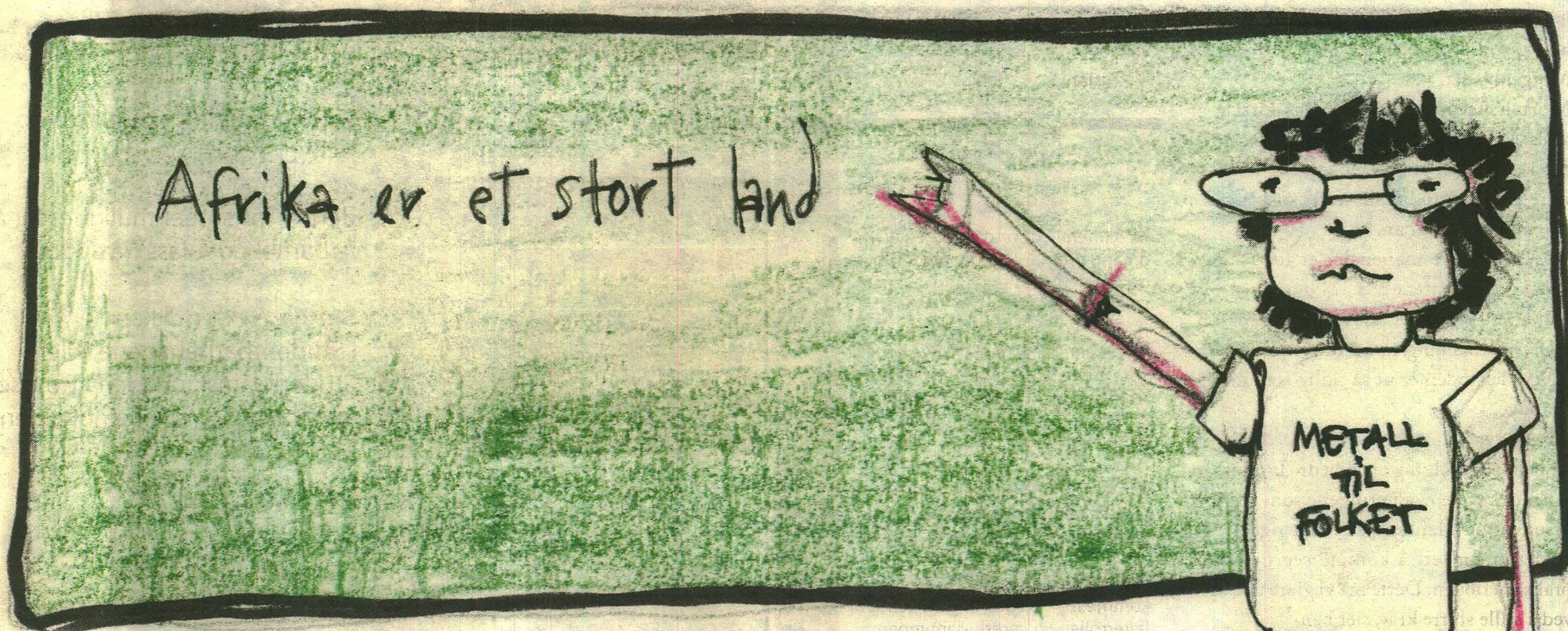
Nordlys

Forhåndssalg på nettsidene og i cafeen på Driv.

www.driv.no

Ønsker mastergrad på lærerutdanningen

Studentenes Landsforbund (StL) ønsker å gjøre den fireårige allmennlærerutdanningen om til en femårig masterutdanning. Lærerstudentene i Tromsø er skeptiske.

Nasjonalt organ for kvalitet i utdanning (NOKUT) kritiserte allmennlærerutdanningen så tidlig som 2006 for manglende faglig kvalitet og for å være virkelighetsfjern. I tillegg har flere evalueringer de siste årene, nå nylig Stjernø-rapporten, gitt utdanningen strykkarakter. Dette er noe av bakgrunnen for at Studentenes Landsforbund (StL), sammen med blant annet Utdanningsforbundet, nå foreslår å utvide utdanningsløpet med ett år, i tillegg til å gjøre den om til en mastergrad. – Utdanningen er for dårlig per dags dato.

Det er lite kobling mellom teori og praksis, og det stilles for få og for uklare krav til studentene, sier Olav Øye, leder i StL.

Klasserom i endring

Omfattende reformiver fra politiske myndigheter de siste årene har gjort at klasserommet og lærerrollen stadig er i endring. Dette mener Øye utdanningen må få i fokus. – Hvis man gjør faget til en femårig integrert master, så vil studentene i større grad bli involvert i forsknings- og utviklingsarbeidet innenfor faget. Dette gjør at de mye bedre kan følge utviklingen, samt bidra med å helhetlig definere hva en allmennlærer skal være, forteller Øye. – Man vil få en akademisering i den grad at man får etablert en profesjonsbevissthet, utdyper han.

Mer forskning og praksis

Øye tror også StLs forslag kan bidra til økt forskning på landets høyskoler. – Det er for få ansatte ved lærerfaget som har forskningskompetanse. Det er absolutt behov for å øke forskningen ved høyskolene, og hvis man får lagt om lærerutdanningen til en masterutdanning, så vil det utvilsomt bidra til dette, forteller Øye, som mener at en masterutdanning stiller krav til at studentene involveres i forskningsarbeid. – Det er viktig at studentene bidrar til dette, sier han.

I tillegg til mer forskning, ønsker også StL å forlenge praksisperioden. – Praksissjokket er et etablert uttrykk blant lærerstudentene, noe som viser at sammenhengen mellom det teoretiske og det praktiske er for dårlig. Samtidig er forlengelse av praksisen én side av saken, da styrking av det kvalitetsmessige innholdet også er ekstremt viktig, sier Øye.

Lærerstudentene i Tromsø er skeptisk til StLs forslag: – At utdanningen er ett år lengre og at man har mer praksis, gjør ikke at man automatisk blir bedre lærer, sier Morten Åberg, student og Studentingsrepresentant ved Høgskolen i Tromsø. – Jeg tror heller

5 PÅ AFL

Utopia traff et knippe lærerstudenter på Avdeling for Lærerfag på Høgskolen.

1. Hva synes du om lærerutdanningen slik den er i dag?
2. Hva synes du om å innføre obligatorisk mastergrad for lærerstudenter?
3. Hva synes du om å få mer praksis i lærerutdanninga?

Maria Stensland –
Førskolelærerlinja

1. Jeg synes den er god.
2. Kanskje.

Jeg synes i alle fall det bør være mer tilrettelagt for de som ønsker å ta master.

3. Mer praksis er veldig bra. Jeg synes vi har for lite praksis den dag i dag. Til sammen har vi 20 uker i barnehagepraksis i løpet av utdanningen vår, men kun to uker i skoleverket. Det er altfor lite.

Mari Arnesen –
PELU-linja

1. Utdanningen er litt for ustrukturert og uklar, og litt for kort.
2. Det er supert.
3. Nei, det er nok praksis som det er.

Sigrid Olsen –
Førskolelærerlinja

1. Jeg synes den er bra.
2. Nei, jeg ser ikke at det løser problemene i skoleverket. Problemet ligger ikke i utdanninga, men i kulturen på de forskjellige skolene.
3. Jeg synes vi på førskolelærerlinja burde få mye mer enn to uker i praksis i skolen. Det er alt for lite slik det er nå.

Joachim Gullesen –
Allmennlærerutdanninga

1. Det er bra opplegg. Det er veldig bra at det er obligatorisk oppmøte på seminarene.
2. Nei. De burde heller få inn mer stoff på de fire årene vi går. 1. og 2. året kunne med fordel slås sammen.
3. Ja, særlig på fjerdeåret. To ukers praksis er altfor lite.

Elin Larsen –
Allmennlærerutdanninga

1. Den er grei. Synes 1. og 2. året burde klappes sammen.
2. Nei, utdanninga bør heller bli med intensivt.
3. Ja. Praksis og teori går hånd i hånd. Det bør bli mye mer praksis.

en faglig styrking av innholdet i faget er viktigere, samt at skolene får mer ressurser, vil bidra i større grad til at vi får bedre lærere, fortsetter han.

Ønsker kandidatår

I Morgenbladet 1. februar tar professor i pedagogikk, Alfred Telhaug, til ordet for å innføre et kandidatår for alle lærerstudentene. – Det første arbeidsåret burde man vurdere om folk er skikket for å være lærer. Det er ikke alle som kommer inn på lærerutdanningen som er skapt for å være lærer, og det er ikke sikkert utdanningen kan gjøre noe med det, sier Telhaug til Morgenbladet.

Morten Åberg synes Telhaugs forslag er svært interessant. – Man hører jo av og til om lærere som er i systemet som ikke bør være der. Et kandidatår kan kanskje gjøre noe med det, sier han.

StL-leder Øye mener det er for lenge å vente til studentene er ferdigutdannet, før man eventuelt luker ut de som ikke passer.

– Det er utdanningens ansvar å veilede ikke-skikkede studenter ut så tidlig som mulig, sier Øye.

Øye mener bedre styrking av praksisperioden og bedre oppfølging er en bedre løsning.

– En del av de evalueringene som er gjort viser, og studentene sier det også selv, at det er for lett å komme seg gjennom praksisperioden. Dette må vi gjøre noe med ved å stille større krav, sier han.

Stortingsmelding til neste år

Hva som imidlertid skjer, er enda usikkert. Regjeringen har besluttet å legge frem en Stortingsmelding om læreren og lærerrollen rundt årsskiftet 2008-2009. – Utfordringene knyttet til lærerrollen og lærerutdanningen er noe vi ønsker å prioritere. Som statsråder i Kunnskapsdepartementet opplever vi at disse to temaene hele tiden dukker opp i diskusjonene om skolene og høyere utdanning, sier Tora Aasland og Bård Vegar Solhjell i en pressemelding fra departementet.

Tekst: Jørn Normann Pedersen

Illustrasjon: Ida Walenius

FAKTA

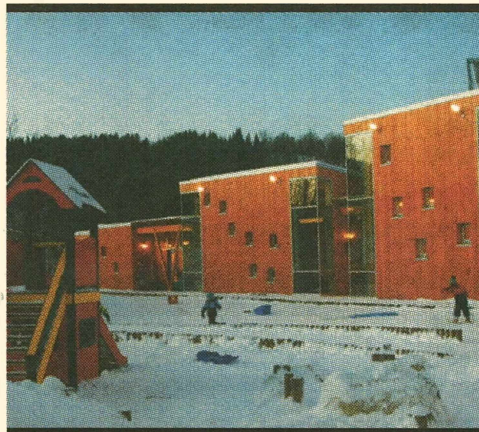
■ Allmennlærerutdanningen er en fireårig profesjonsutdanning. Tilbys ved de fleste høyskoler i Norge, blant annet Høgskolen i Tromsø.

■ Utdanningen har fått mye kritikk de siste årene, blant annet fra NOKUT og nå nylig Stjernø-utvalget for å være virkelig-hetsfjern, ha for dårlig faglig kvalitet og for lite og dårlig praksis.

■ Dette er bakgrunnen for at StL nå har foreslått å gjøre utdanningen om til en femårig integrert masterutdanning.

■ Regjeringen skal i årsskiftet 2008-2009 komme med en Stortingsmelding om lærerrollen og lærerutdanningen.

NYE SØKNADSFRISTER FOR STUDENTBARNEHAGENE

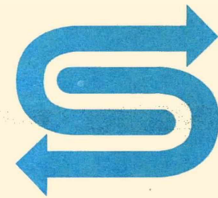

1.mars for gjensøkere, søsken av gjensøkere (gjelder bare studenter) og de som vil søke overflytting.

15.mars for alle nye søkere – studenter/ansatte i UITØ og SITØ

Vi tar også imot søknader og behandler dem fortløpende også etter 15.mars, der det for studenter fortsatt er mulighet for å få barnehageplass fra august.

Søknadsskjema kan hentes i Studentbarnehagene, eller i Studentsamskipnaden i Tromsøs administrasjon og på nettsidene, www.sito.uit.no.

**STUDENTSAMSKIPNADEN
I TROMSØ**

Aksjon mot uærlige studenter

BILDETEKST: Studenter som mottar stipend uten å ha krav på det koster i verste fall staten flere titalls millioner kroner årlig.

Dersom du er en av de som urettmessig mottar stipend fra Lånekassen, har du all grunn til å være nervøs når du sjekker postkassen denne uken. Lånekassen har nemlig sett seg lei på uærlige stipendmottakere, og setter nå i gang en storstilt kontroll.

Tall fra Lånekassen viser at rundt 150 000 studenter får studiestøtte årlig. Av disse er det rundt 8 000 som oppgir at de bor hjemme og ikke får stipend. De samme tallene viser at i underkant av 40 000 studenter bor nær foreldrehjemmet og får stipend. Det er sannsynligvis blant disse stipendmottakerne mesteparten av stipendjukset

foregår, og det er denne gruppen Lånekassens kontroll skal rette seg mot.

– Denne uken sender vi ut 1000 brev til stipendmottakere som bor i nærheten av foreldrehjemmet. 500 av brevene går til NTNUs studenter, mens 500 går til stipendmottakere i resten av landet, forteller Astrid Mjørnum, informasjonssjef i Lånekassen.

Mange penger

Mjørnum forteller at Lånekassen jevnlig mottar tips fra irriterte studenter som vil fortelle om uærlige medstudenter som sier de bor for seg selv, men som egentlig bor hjemme hos foreldrene sine. Hun presiserer at det er mye penger det er snakk om.

– Hver uærlige stipendmottaker stikker av med 33 160 kroner årlig. Dersom det er mange som jukser på denne måten er det klart det til slutt blir mange penger ut av det, poengterer hun.

Mjørnum mener dette til syvende og sist vil gå ut over hele studentmassen, for eksempel med at stipendandelen reduseres eller at det stilles strengere krav for å få stipend.

Lånekassens informasjonssjef presiserer at hun tror de aller fleste stipendmottakerne er ærlige, og har krav på de pengene vi får.

– Vi vet ikke eksakt hvor mange studenter som jukser, men noen er det. Det er derfor vi gjennomfører denne kontrollen, forteller Mjørnum og fortsetter:

– Dersom du er en av de som får kontrollbrev, må du sende inn kopi av leiekontrakt eller en bekreftelse på at det er du som eier leiligheten du bor i. Hun lover strenge sanksjoner dersom det oppdages juks. – Dersom vi oppdager juks i søknaden til Lånekassen kan jukseren miste retten til studiestøtte i et år, eller vi kan kreve tilbake stipendbeløpene. Hvis vi oppdager at det har forekommet dokumentforfalskning i forbindelse med leiekontraktene eller eierskapsbevisene anmelder vi i tillegg dette til politiet.

Tekst: Magnus Aamo Holte

Fotograf: Marius Hansen

Simsalabim: Kunnskapselite?

LESERINNLEGG

Tekst: Frithjof Eide Fjeldstad

I Utopia 30. januar drar Andreas Willersrud debatten om et såkalt eliteuniversitet videre. Hvorvidt bør det opprettes en institusjon som målrettet dyrker frem en konsentrert kunnskaps- og forskningselite, og til hvilken pris? Willersrud har forelsket seg i ideen om et slikt miljø og argumenterer slik:

Oljen vil en gang ta slutt – kunnskap skal ta dens plass og sikre landets fremtidige økonomi. Bør vi ikke kunne dyrke frem landets fremste hjerner siden vi allerede gjør det tilsvarende med de fysisk sett overlegne i samfunnet? Dessuten forholder Willersrud seg rolig og avslappet i forhold til klaseskillet som vil kunne oppstå med en slik elitisering. Han sier: – Dette klaseskillet finnes allerede, og vi finner det på tvers av samfunnet. Spørsmålet om demokratisk likhet og alles rett til lik utdanning vifter han dermed elegant vekk.

Ordet elite utløser kraftige ryggmargsreflekser hos undertegnede. Det er en god idé å tenke fremover. Å satse på kunnskap er heller ikke feilslått. Norge ligger blant de høyest utdannede befolkningene i verden. Heri ligger vår styrke. Men å satse på kunnskap er å sette flest mulig mennesker inn i

høyere utdanning. Å satse på kunnskap er ikke å tilsnevne kompetansen inn i en liten forskingselite som i følge Willersrud skal bære landet inn i økonomisk sikkerhet etter oljen. Det er for øvrig god plass til å markere seg for den enkelte student ved landets universiteter per i dag – til det trengs ingen elite. Å tenke seg at et hvilket som helst norsk universitet, elitisert til fingerspissene, alene skal kunne demme opp for en brøkdal av inntektene som forsvinner med den siste oljedråpen er ganske tynt, for å si det forsiktig.

Willersrud spør seg om vi ikke kan dyrke frem de smarteste menneskene på lik linje med de fysisk sterkeste. Per i dag er det kun Norges idrettshøgskole (NIH) som tilbyr en statlig høyere utdanning innen idrett. Hvis vi måler dette opp mot landets sju universiteter og drøyt 40 høyskoler, skulle det være liten tvil om hva det satses mest på. Mens alle som ønsker å ta en utdanning innen idrett må vende seg mot NIH, kan vi andre velge og vrake mellom et hav av institusjoner. Slik får både den beste og den gjennomsnittlige student plass under samme tak. Et eliteuniversitet vil kunne sette denne friheten (og det er en frihet) i fare. Det er også viktig å understreke at det ikke bare er toppidrettsutøvere som kommer ut av NIH. Ernæringseksperter, fysioterapeuter og trenere er bare et lite utvalg av andre grupper. Men svaret på spørsmålet må nødvendigvis møtes med nye spørsmål.

Hvordan skal intellekt måles? Er det de med best karakter fra videregående som er de best egnede forskerne? Skal et eliteuniversitet være forbeholdt de med post doc-stillinger og etablerte forskere? Hvilke fagmiljøer skal eventuelt etableres ved et eliteuniversitet? Hvem skal finansiere institusjonen? "Å dyrke frem de beste hjerner" bærer dessuten med seg en sær og skummel klang av ideen om "overmennesket". Når Willersrud likevel begjærer nettopp dette, og argumenterer med at prinsippet allerede praktiseres (ved at vi dyrker frem de fysisk sterkeste), begår han en fundamental feil: han slutter fra er til bør. Fy,fy.

Det bør være enhver utdanningsinstitusjons formål å være eller bli "best". Men å oppnå dette er ikke noe som uten videre bare kan vedtas i et departement. Derfor blir et såkalt eliteuniversitet et aldri så lite luftslott. For hvem kan egentlig garantere at en elite lik den Willersrud har i tankene vil utvikle seg som ved et trylleslag?

Slik norsk høyere utdanning er organisert per i dag har alle lik rett på lik utdanning. Vi har en bredde i fagmiljøer, og cirka 60% av befolkningen er innom høyere utdanning. Det er i en større mengde og bredde at kvaliteten og kunnskap blomstrer best. Et eventuelt eliteuniversitet vil i beste fall måtte prioritere vekk fagområder og dermed bredde. Vi vet alle at forskning er preget av trender. I

en periode kan havforskning være et stort satsingsområde, i neste omgang kan spansk være trenden. Kommer et eliteuniversitet til å følge opp disse trendene ved en jevn sirkulering av fag som pumpes ut og inn? Nepp. Ikke er det ønskelig med et slikt ustabil forskningsmiljø heller. Det er kun breddeuniversitetene som kan ivareta et minimum av garanti for de mindre fagenes overlevelse og sørge for deres vedlikehold. Dette er også et spørsmål om finansiering. En statlig finansiering av et eliteuniversitet vil selvsagt gå på bekostning av de andre institusjonene. Bredden vil forsvinne, og næringslivet vil få uforholdsmessig stor makt. Med eliteuniversitetet vil forskningsprosjektene gå ut på anbud, kunnskap blir en vare og den frie forskingen er truet. Dette er visa som tydeligvis må klinge om og om igjen, helt til Willersrud og hans likesinnede innser at det er demokratisk likhet og lik tilgang til utdanning som til sist vil gagne samfunnet mest.

Et kompromiss som ikke umiddelbart bør settes til side er en kraftigere spissing av kompetanse ved hvert enkelt lærested. Men også dette krever videre debatt. Når fusjonen i Tromsø iverksettes, vil fokuset rettes i enda større grad mot nordområdene. Da må vi passe oss for at kompetansespissingen ikke overstyres av det private næringsliv.

SKRIV EN ANMELDELSE - VINN EN BOKSJEKK!

Utopia vil, i samarbeid med Akademisk Kvarter, belønne utgavens beste bok- eller tegneserieanmeldelse med en **boksjeck på 300,-**

Anmeldelsene bør begrenses til nylig utgitte bøker. Ta kontakt med kulturredaktør Inge Steine på inge@utopia.no for mer informasjon.

BLI FRIVILLIG I DAG!

Utopia

m MAGASINET

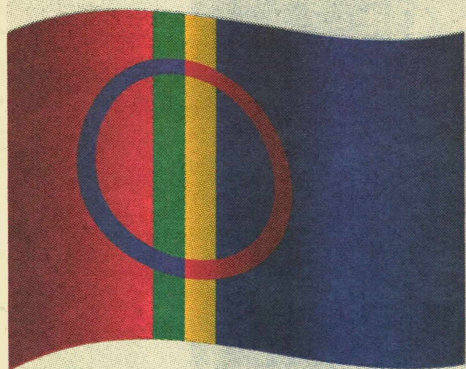
LATINOBOOMBE » SIDE 16-17

SAMI WEEK » SIDE 22-23

HUMORFESTIVAL » SIDE 34

LEIAR

Inge Steine,
kulturredaktørSamisk til
folket!

Nyleg var det samisk veke i byen og det samiske skulle feirast med pomp og prakt. Her var det tett mellom koftene og dei samiske innslaga stod i kø. Men, so er no det ein samisk nasjonaldag i midten av det heile. Eller, forresten, det er ikkje sant. Samefolkets dag heiter det. Ein samisk nasjon, det skulle tatt seg ut! Neidå, denne dagen stammar frå det første samiske landsmøtet som gjekk for seg i Trondheim, 6. februar 1917. Under FN's urfolksår i 1993 vart dagen feira for første gong, men først 11 år seinare, i 2004, vart dagen ein offisiell flaggdag i Norge. I 2004!

No må eg innrømme at min kjennskap til samefolkets dag og samane generelt er heller skral. Kanskje lærte eg om dagen på skulen, kanskje ikkje, men det er litt flaut å leite opp historia i wikipedia må eg sei. Når det er sagt blir ein ikkje akkurat bombardert med kunnskap om det samiske folk, historien og kulturen deira i det norske skulevesenet. Antagelig lærer ein om Samefolkets dag, men det er jo so mykje ein ikkje lærer at ein kan byrje å lure. Heldigvis har ein no omsider byrja å undervise samisk språk i barneskulen. Rett nok ikkje utan hard motstand og overskifter i krigstyper a la "Må lære samisk på skulen! – Dette var i 2006. Sjuandeklassingane skulle lære seg å kjenne igjen og uttale bokstavane i det samiske alfabetet. Burde vere overkommelig det. Likevel kom klageropa om at dette var unødvendig, at ungane ikkje ville ha noko bruk for dette. Andre hevda undervisninga ville skremme dei vekk frå det samiske.

Eg trur ingen har ilt av å lære seg litt språk, iallfall ikkje når språket finns innanfor eins eige lands grenser. Etter mitt syn er det uforståeleg at ein ikkje har innført dette før. Ein burde være meir medviten om det samiske og i so måte er skulen mest effektiv. Eg håper den samiske kulturarven ein gong får den plassen i pensum den fortener, men at det skjer i min tid kan ein stille seg undrande til.

Fyrrig eksplosjon

Gløym Nordens Paris, det er Nordens Buenos Aires som gjeld. I alle fall om ei lita stund.

For andre gong blir det No Siesta Fiesta i Tromsø. Ein Oslofut står bak, idéen henta han frå Trondheim. — Då eg som musiker byrja å samarbeide med latinmiljøet i Tromsø, tok det ikkje lang tid før eg hørde om den veletablerte latinofestivalen i Trondheim, seier Ola Rokkones. Slik kom han på tanken om å skape noe liknende i Tromsø. Sjølv om han skryt av festivalen i Trondheim, påpeikar han at den har eit heilt anna fokus. Der er det først og fremst musikk det dreier seg om. — Me har ein heilt anna måte å sjå det på. Einkvar som har vore i Latin-Amerika eller for så vidt i kva som helst land i utlandet ser at det ikkje berre er ein ting som skil det landet frå Norge, framheld Rokkones. Han peiker på ting som historie, språk, kultur. — Me vil frå fram latinospiriten. Ein kan seie latinolover, men Latin-Amerika er so mykje meir, ikkje ein stereotyp. Det er so stort mangfall at ein egentlig ikkje forstår det, argumenterar festivalsjefen.

Variert meny

Med over 50 enkeltarrangement burde det la seg gjere å få eit visst inntrykk av mangfaldet Rokkones pratar om. Utanom konsertar blir det halde heile 23 danskurs. Der det i fjor berre var kurs i tango og salsa, kan ein no i tillegg få opplæring i samba, capoeira og flamenco, for å nevne nokre av tilvekstane. Ellers vil det også bli oppvisningar av ulike grupper. Ei nyvinning er Vamos a Bailar, som er inspirert av Skal vi danse. Her vil seks profilerte tromsøværingar stille opp saman med

NYTT KONSEPT: Herr Per Martinsen & Fru Aggie Frost er med i Club Fiesta.

proffe dansarar i ein heller uhøgtideleg konkurranse. I Storgata blir det for første gong på 20 år sambaparade. Åtte trommeslagarar frå Nord-Norsk trommeforum er hyra inn. For første gong kjører også festivalen sitt eige klubbkonsept, Club Fiesta. — Latinomusikk blir vektlagt, men det vil ikkje berre bli spelt det. Det viktigaste er at folk tar fram sombreroen, ler Rokkones. På seminarfronten er det bidrag frå fleire organisasjonar med latinamerikansk fokus, medan Argentina har hovudrolla i filmprogrammet. Rokkones snakkar om eit overordna kulturbegrep, han vil ha fram heilheta. — Latin-Amerika handlar mykje om mat, den kanskje viktigaste linken mellom Tromsø og Latin-Amerika er klippfisk eller bacalao. Det er interessant at me har

vore med på å forme deira kultur. Deira festmat er norsk fisk. Om ein samanliknar betalingsevne med pris, er det som om me skulle kjøpt råvarer til middag til 5000 kr, påpeikar han. Under festivalen bli det klippfiskcafé på Café Eka, men også anledning til å få i seg fisken fleire stader i byen.

Samlar kreftene

Eit poeng har vore å bruke det miljøet som finst, samt å utvikle det. — Eg er utrolig stolt over at me kan presentere ein av Tromsøs største festivalar nesten utan ein einaste tilreisande artist. Det er eit kompliment til Tromsø som kulturby, seier han. Rokkones legg vekt på at festivalen er organisert på ein anna måte enn andre i byen, at den ikkje har ovanfrå og

MUSIKK, DANS OG DRAMA: Latinofestivalen byr på så mangt. I høgre hjørne leiar Ola Rokkones med webansvasvarleg Nikolai Ek og styreleiar Ulf Johansen innanfor.

ned struktur — Me samlar det som skjer, putter ei ramme rundt det og prøver å forsterke det, forklarar han. — Ein bieffekt av at me får med dei forskjellige miljøa er at me får eit bilde av kor stor interessen er. Eit kvalifisert anslag av engasjerte personar i miljøet vil eg seie er rundt 1000, seier Rokkones. — Eg vil påstå me har den mest effektive bruken av kulturkroner i Norge. Det er først og fremst takka vere massiv innsats av dei som stiller opp, seier han vidare.

— Me samlar det som skjer, putter ei ramme rundt det og prøver å forsterke det.

Historia om Rokkones som i etterkant av fjorårets festival måtte jobbe gratis for å dekke inn underskotet er velkjent. — Eg hadde gjerne gjort det igjen, seier han på spørsmål om det var verdt det. — Når ein startar med noko nytt skal det litt tid til før folk skjønner kva ein vil. No skjønner folk kva latinofestivalen er, seier Rokkones. Han skryt av støtten dei har

fått frå kommunen og fylkeskommunen og seier den har vore forløysande for at arbeidet kunne forsetje. — Kriteriet har heile tida vore at å få med seg næringslivet. No merkar eg at det har blitt ei heilt anna stemning enn tidlegare, seier Rokkones. — I fjor lagde me festival med litt for mange "kanskje". Det er først når pengane ligg på bordet det gjer ein forskjell, poengterar han. I år legg festivalen fram eit budsjett i balanse. Me spør oss om ein har måtte ofre noko for å få det

økonomiske i havn. — Me har ingen store navn i programmet, dei artistane har vore innanfor rekkevidde, men det har ikkje klaffa med turné og slike ting. Men, me jobbar i eit felt der ein headliner ville hatt liten effekt. Det kostar sinnsjukt masse å hente eit 20-manns orkester frå Puerto Rico, seier Rokkones. Han trur ikkje folk flest ville satt nok pris på musikarane til

at det ville svare seg økonomisk. Likevel ser han for seg at Tromsø og festivalen kjem dit med tid og stunder.

Positiv trend

No Siesta Fiesta er fullt og heilt basert på frivillig arbeid, ingen er lønna. Rokkones meiner det er for mange gratispassasjerar i næringslivet ettersom kulturlivet er nøkelen til ein positiv spiral i næringslivet. — Om fem år er me det sponsorobjektet alle vil ha, men då skjer det på bakgrunn av alt det frivillige arbeidet som har blitt gjort, seier leiaren. Han trekk fram studentar som sentrale i dette arbeidet. — Nordlysfestivalen gjekk i overskudd for første gong på 20 år. Det seier litt om kva kulturlivet må slite med. At me kan skimte positive tal etter eitt år er veldig bra, understrekar Rokkones. Han trur ikkje festivalen vil drukne i mengden. — Me kjempar ikkje mot dei andre festivalane om gunst. At det er so mange gjer at folk blir vant til festival, at det blir ein naturleg ting å å gå på. Folk trur at når

det kjem fleire vil dei konkurrere, at dei vil slå kvarandre ihel, men tvert om, ein gjer kvarandre legitimitet. Var det berre ei side på internett, ville folk brukt det då?, spør Rokkones retorisk.

TEKST: INGE STEINE

FOTO: MARIUS HANSEN/PRESSE

NO SIESTA FIESTA

■ Latinofestival som arrangerast for andre gong.

■ Første år gav høge besøkstal, men økonomisk fiasko.

■ Programbidrag frå ei rekke lag og organisasjonar med latinamerikansk tilknytning.

■ Over 50 enkeltarrangement med konserter, dans, kurs, seminar, film og mat.

■ Nettsted: www.nosiestafiesta.no

■ Periode: 28.02 -03.03

Iskunst og vaskebjørner

En kald februardag dro Tromsø-studentene Frode Henriksen, Rodmire Taylor-Smith, Kristin Heimsnes Torgersen og Benedikte Aas av sted til naturperlen Jokkmokk for å delta på Jokkmokk Winter Conference. Alle var like spente på hva sagnomsuste Jokkmokk hadde å tilby.

Allerede på flyet til Kiruna (joda, vi tok fly til en miljøkonferanse...) merket vi at alt ikke var som det skulle. Flyet var på størrelse med en liten bobil og spilte *Purple Rain* i det vi tok av og *Sweet Home Alabama* da vi landet. Etter et par timer i Kiruna, som blant annet innebar den obligatoriske hamstringa av blått godteri med et e-stoffinnhold som går Norge en seiersgang, bar det videre til Jokkmokk med tog og buss.

- Vi har lite smörgåss inne i restaurantvognen, opplyste

togkonduktøren, og vi ble godt fornøyde med å høre det ursvenske ordet smörgåss.

Vi ankommer Jokkmokk seint på ettermiddagen og blir innkvartert på Jokkmokk Hotell, et

koselig hotell i utkanten av Jokkmokk sentrum, som tilbyr sine gjester utlån av spark og sauna. Temperaturen i Jokkmokknatta viser 24 minus, noe som er eksotisk og noe så inni granskauen kaldt selv for Tromsø-beboere. Vi tar oss en iskald sparketur og blir

overveldet av all den vakre naturen Jokkmokk har å tilby. I forhold til mange andre småbyer vi har sett tidligere, har Jokkmokk klart å beholde sin småbysjarm med koselig trehusbebyggelse, imponerende kirkebygg og et sterkt preg av samisk kultur. Iskunst dominerer bybildet, og overalt ser vi

kreative isskulpturer og -lykter.

Bon Jovi og bernaïse

Etter å ha prøvesmakt tax free-varene på hotellrommet, fant vi

ut at vi måtte sjekke ut det lokale utelivet. Et av de to skjenkestedene i Jokkmokk heter Opera. I tillegg til å være et skjenkested tilbyr Opera også kebab, pizza, løvbiff med bernaïse og kinakål, og sist men ikke minst korv. Pynten på veggene

besto blant annet av vaskebjørnskin, elghoder og reinsdyrgevir. Dansegulvet var verken grådig på neonlys eller røykmaskin, og 90-tallssviskene kom som perler på en snor. Bon Jovi ser ut til å inneha en særskilt popularitet i Jokkmokk. I inngangspartiet står en hagegnom og ønsker

i Jokkmokk

Jokkmokk Winter Conference

4. til 6. februar var rundt 120 unge i alderen 18 til 30 samlet i Jokkmokk for å delta på Jokkmokk Winter Conference. Konferansen dreide seg om klimakonflikter i nordområdene, og hadde en god del høyere nivå enn Blekkulfklubben. Folk med forskjellig faglig bakgrunn, hovedsakelig fra universiteter, organisasjoner og departementer i nordområdene, var samlet for å diskutere og komme med mulige løsninger på klimakonflikten. Deltakerne kom fra Sverige, Norge, Canada, Russland og Finland, i tillegg til et par deltakere fra Tyskland og Sierra Leone. Deltakere fra samiske organisasjoner var også representert.

Etter en rekke interessante foredrag ble alle deltakerne satt i små workshop-grupper på 7-8 stykker hvor de skulle diskutere klimaendringer og klimakonflikter. Kombinasjonen av forskjellige land og kulturer ga også flere interessante perspektiv på klimaspørsmålene. Rodmire Taylor-Smith fra Sierra Leone, som studerer Peace and Conflict Studies ved UiT, kom med et svært skremmende poeng om hvordan forurensning og konsumlivsstil i nord påvirker i sør. - Vi står ovenfor en svær trussel når det

kommer til klimaflyktninger i fremtiden. Når havet stiger vil det først og fremst ramme de fattige landene i sør, som for eksempel Bangladesh. Landene i nord må endre immigrantrapolitikken sin og si velkommen til flere klimaflyktninger, forklarte hun i sin presentasjon om hva hennes workshop-gruppe hadde kommet frem til.

En av foredragsholderne som gjorde et uslettelig inntrykk var svenske Tomas Ries som fortalte om hvordan kampen om nordområdene i betydelig grad kommer til å øke etter hvert som polene smelter, og blir mer interessante både som handelsvei for skipstrafikk og for oljeutvinning. Ries reiste også spørsmål om hvem som skal ha tilgang til nordområdene, og hvilke premisser som skal legges for retten til dem.

Dette var første gang Jokkmokk Winter Conference ble arrangert. Målet er å arrangere konferansen hvert år og bli et møtepunkt for unge klimaentusiaster fra Nordkalotten.

TEKST: BENEDIKTE AAS OG KRISTIN HEIMSNES TORGERSEN

FOTO: KRISTIN HEIMSNES TORGERSEN

ENGASJERT: Tromsøstudentene Frode Henriksen og Rodmire Taylor-Smith (nr. 1 og 4 fra venstre) deltok i en paneldebatt om klimakonflikter under konferansen.

oss blidt velkommen. Alt i alt et fint sted, kitch-entusiast eller ikke.

Det andre sjenkestedet, Gasskas, er et mer intim og koselig bar med samisk preg. Reinkjøttlukta sitter i veggene og stedet tilbyr den berømte Jokkmokkreinkjøttkebabben. Innerst i lokalet står et finsk band og spiller sorgmodig ompa-musikk, mens den lokale sjekkeren

spanderer Guinness i baren. Røykeloven har i likhet med moderlandet gjort sin inntreden i Sverige, og utenfor Gasskas møtte vi en røykende og pratsom jokkmokking. Etter å ha markert sin motstand mot all vold i verden, gav han oss en rask innføring i hvordan den svenske sjekke-mentaliteten er. - Dom seier sånn typ "hej gumman" (jokkmokkeren legger hånden sin omtentksomt rundt våre skuldre og lager en svært så innsmigrende stemme),

men egentlig mener dom "hej, bli med meg hem och knulla!".

Det hele ender med at vår selv-erklærte pasifistvenn nesten havner i håndgemeng med dørvakta da han ikke slapp inn på stedet.

Jokkmokksmarknaden

1400 år har Jokkmokk hatt et årlig marked, hvor hovedsaklig samer har samlet seg for å handle. Også i 2008 er Jokkmokksmarknaden en stor begivenhet. Ca 40.000 mennesker snur i løpet av en uke den lille byen på snaue 2.800 mennesker på hodet. Gate etter gate er dekt av handelsboder der du får kjøpt alt fra utstoppede dyr, kokosboller til duodji (samisk kunst og håndverk). Markedet har selvfølgelig

korvboder og gløgg på hvert hjørne. Man får også muligheten til å besøke den historiske Jokkmokksmarknaden, som er gjenskapt etter hvordan markedet så ut på 1600-tallet. Her kan man blant annet lære seg samiske viser i et lystig lag, eller smake på tradisjonelle matretter fra Lapplandsområdet.

Man merker fort at Jokkmokksmarknaden gir ekstra liv og røre til byen.

Den här fakkelen skal brenna ned det svenske samhället, brøler en lokal fakkell-bærende helt som springer forbi oss mens vi vandrer rundt i Jokkmokksnatta. Noen sloss utenfor pølse-boden "Korvkungen", mens andre gir slipp på de siste middagsrestene bak nærmeste snøskavl. Vaskebjørnskinnene på Opera har neppe sett så mye folk og liv på plassen som nå. Under en stjerneklar

himmel sparker vi tilbake til Jokkmokk Hotell, skjønt enige om at Jokkmokk er en vakker liten by som absolutt fortjener en retur.

TEKST: BENEDIKTE AAS & KRISTIN HEIMSNES TORGERSEN

FOTO: KRISTIN HEIMSNES TORGERSEN

AKTUELT

■ Rap-Porter: myspace.com/rapporter

■ RapiNord: www.rapinord.com

PLATEAKTUELLE: Rap-Porter (Johannes Matson) og Anders "Megafon" Kristoffersen (bak disken) har spilt inn musikkvideo i lokalene til nedlagte Strøket.

Nordveis rap

Rap i Nord-Norge har ligget litt nede etter at Tungtvann la inn årene for kort tid siden, men miljøet har absolutt ikke lagt seg ned for å dø av den grunn.

Johannes Matson aka Rap-Porter har nettopp sluppet skive på labelen RapiNord, og *Varm Vinter* er den første plata til selskapet. Vi tenkte å høre litt med Rap-Porter om ståa i hip-hop-miljøet i Tromsø, og hvordan en går frem som hip-hop-artist i Nord-Norge.

Det er vel absolutt på tide med nordnorsk hip-hop og rap igjen, er dette flaggskipet som skal ta over etter Tungtvann, og hvordan er det å ha et slikt "ansvar"?

Nordnorsk hip-hop har vel vært tilstedeværende ganske lenge. Selv om ikke nødvendigvis alt har vært "mainstream", ligger det likevel mye potensiale i nord generelt. For oss er det viktig å sette oss mål som vi kan leve opp til, i hvertfall prøve å leve opp til. På den måten får vi utvikle oss i et sunt tempo, både for vår egen del, og for de som hører på musikken vår. Vi føler at vi nå sitter på et produkt som er klart for et større publikum, uten å måtte gå veier vi ikke selv ønsker.

Video er nettopp filmet, hvordan har dere tenkt i forhold til den? Hva er stilen, fest med flashing av penger og pene damer?

Videoen som ble skutt er til den andre singelen fra plata og heter "Stopp verden (æ vil av)". Tekstmessig tar den for seg både den globale situasjonen vi ser i dag, i tillegg til et oppgjør med en sløv holdning mange av oss har tatt inn over oss. Tema for musikkvideoen er kort fortalt en dagen derpå setting, der jeg (Rap-Porter) sitter på en falleferdig uteplass og Anders "Megafon" Kristoffersen spiller bartender. Denne delen vil bli kryssklippet med scener fra kortfilmen *Graffiti* som slippes til sommeren.

Hva er bakgrunnen din som hip hoper? Hvordan ser framtidsplanene ut, ny skive?

Jeg har drevet med musikk hele mitt liv. Hip-hop falt meg naturlig da sjangeren alltid har fengst meg og tekstskriving er noe jeg rett og slett har interesse for. Jeg jobber med nye prosjekter og kan avsløre

at det jobbes med en singel fremover sammen med min makker Megafon, under labelen Kald på føttern (Kompani 69 sin etikett). Når jeg ikke skriver tekster, produserer jeg musikk. Her jobber jeg med artister både innenlands og utenlands.

Hva er tanken med plateselskapet? Skal det ekspandere og bli en nasjonal konkurrent i hip hop-Norge? Er flere artister klare? Hva er fordelene og ulempene med å drive med hip hop i Nord-Norge?

RapiNord og Kald På Føttern kommer til å jobbe mye sammen fremover, og ja, jeg kan røpe at vi har kontakt med en del lovende artister som vi ønsker å jobbe med. Interessen er stor, så vi har jevnlig møter der vi går gjennom handlingsplaner. Går det bra med plata og de kommende produksjonene vil vi kunne hevde oss innen hiphop-Norge veldig snart. Som nordnorsk artist er det mest fordeler. Språkmessig treffer man

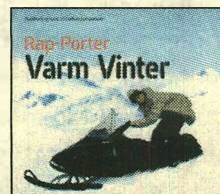
faktisk en stor masse og samtidig gir dialekten rom for å bruke ord og uttrykk nordfra, noe jeg synes flere burde ta mer i bruk. Utfordringen er vel den samme som i Norge generelt, nemlig å få ut musikken.

Hvordan er ditt forhold til hip hop-miljøet i Tromsø? Noen konserter på gang?

Hiphop-miljøet i Tromsø er stigende (to tommer opp!) og bildet preges av mange, jeg mener mange(!) dyktige djs! Jeg har et generelt bra forhold til de fleste som jobber med sjangeren. Når det gjelder konserter fremover blir det en del promotionspilling, slippfester og slikt. Jeg vil legge ut på hjemmesidene mine når og hvor dette vil skje.

TEKST: EIRIK H. BYE

FOTO: GRY MORTENSEN

Utopia

arrangerer

Frivilligmøte!

Har du ingen erfaring? Bra!

Torsdag 28. februar kl. 19.00 - 22.00,

Driv 3. etg. for nye frivillige:

* Opplæring i fotografi og journalistikk

Lørdag 1. mars kl. 14.00 - 20.00, Driv 3. etg.

kommer representanter fra Tromsø medier

og lærer oss:

* Hvordan skrive en god sak

* Hvordan ta et godt bilde

Interessert?

Kontakt: redaktor@utopia.no

ONE WEEK WITH THE SA

What happens when the Sami people celebrate themselves?
We join them in the streets of Tromsø in search of an answer.

The Sami are indigenous people of northern Sweden, Norway, Finland and Russia. The Sami people in Northern Norway have traditionally lived mainly off domesticated reindeer herding, following the herds on their annual migrations. (There are still some Sami reindeer herders, but nowadays most Sami have other jobs.) The reindeer provided the Sami with both food, clothing and shelter. The antlers and bones were made into tools, and connective tissue like ligaments and tendons used to make sewing thread. The

reindeer can also be used for pulling sleighs. (Unfortunately I haven't seen any of Santa's flying reindeer - yet.)

From February 4th to February 10th there was a Sami week in Tromsø. During this week, there were lots of activities around Sami culture. Indeed, for those who wanted, some small courses in Sami language and cuisine were available, during the week. In more high-cultured ways there was an exhibition with Sami contemporary art at Perspektivet Museum. On Wednesday the 6th of February,

reindeer sledding took place at the cable car. This day was very important for the Sami people. Indeed, it was the Sami Peoples Day and the official opening of the Sami Week 2008. The week of local festivities took place following the official Sami National Day on 6 February – the date when the first Sami congress was held in 1917.

Easy to get busy

As you can imagine, lots of activities were available during the week. Lots of movies dealing with Sami but also literature evening at the library where

it was possible to meet Sami authors. You could also go for a walk in the city center and have a look at the market that took place during the week. There was a small (not very impressive) Sami market in town during the weekend the championship was held, usually offering various Sami handicrafts (called duodji) - like knitted mittens and hats, reindeer skins, products made from reindeer bones and antlers, knives... You could also try traditional Sami food - the "bidos", a reindeer stew, is very popular. There were also a couple of concerts with Sami music. You

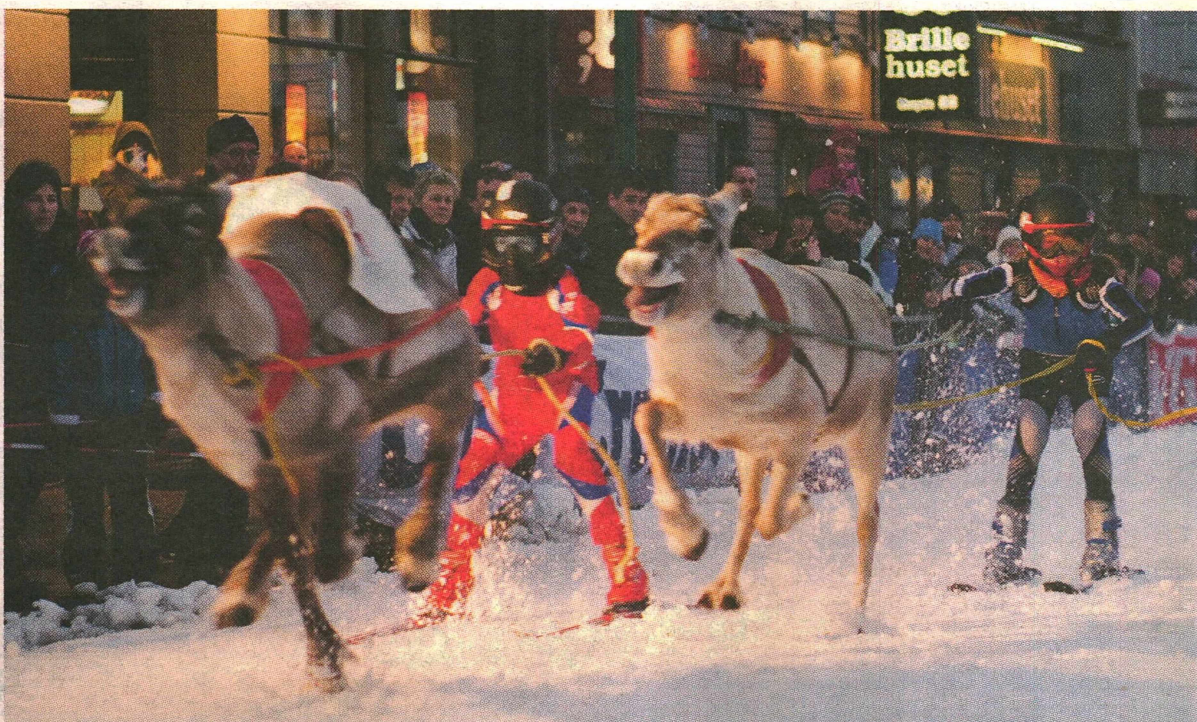
could notice quite a few Sami in town during the weekend, wearing their colourful traditional clothes – it was quite exotic, even to most Norwegians.

An amazing voice

Thursday the 7th, an acoustic concert with Mari Boine took place in the Culture House. Boine was born on November 8th 1956 in Gámehisnjárga by Karasjok. She is known for having added jazz and rock to the joiks (traditional singing style) of her people. Boine grew up amidst discrimination against her people. She was asked to perform at the 1994

I PEOPLE

FULL THROTTLE: From the stage Mari Boine gave it all, in the main street reindeers were speeding.

Winter Olympics in Lillehammer, but refused because she perceived the invitation as an attempt to bring a token minority to the ceremonies. *Gula Gula* (1989) was her breakthrough release

Boines music can touch strings you might not know you had. It can provide meaning, but it can also create moments which that be defined. Moments that go to your core, that touch some

— *The Reindeer Racing Championship definitely added some extra zest to this amazing week!*

(her album was discovered by Peter Gabriel), and she has continued to record popular albums since. She is gifted with a magnificent voice, highly delicate and able to reach an absolutely phenomenal guttural power.

sort of primal instinct, and that put you in a trancelike condition. Her music can confuse you. But it can also make you feel happy, uplifted or enriched. And maybe even more whole. You can't leave a meeting with

Boine and her music untouched. Her music is actually simple. It is in the meeting between the songs, her voice and the that it gains strength. And in the interaction with the listener, because you must meet Boine's music with an open mind. If you don't give of yourself, you might not discover the wealth she has to offer. Because Boine is exceptional. She is an artist who is difficult to categorize. Perhaps she's a Sámi artist, perhaps she's a practitioner of world music. Perhaps she makes music in the borderline between Sámi,

other folk music, jazz and rock. Perhaps she's the sum of all this. Or perhaps she's just herself. A musician, singer and artist who's making her own mark. Who has gone down a road where she hasn't always seen

the destination. And who is still travelling.

That was one sporty weekend! On Saturday was the opening of lasso competition at Stortorget but also the distribution of numbers for the reindeer racing that took place on Sunday. The fact that the Sami are so close to reindeer explains why the highlight of the Sami week is the annual reindeer racing championship. On 10th February competitors tried to stay upright on their skis behind their reindeer as they gallop down the snow covered streets of Tromsø, reaching top speeds of 60km per hour!

The Norwegian Reindeer Racing Championship took place in the main street of Tromsø - this competition has been held in Tromsø the past few years, and it is supposed to become a yearly tradition. This event is mainly driven by Sami people who have large stocks of tame

reindeer to choose from. This is a niche sport, but never the less spectacular. The sprint distance is 201 meters or 660 feet. The fastest equipages (one reindeer and a skier holding two lines on skis behind) cover the distance in about 15 seconds. This is about 25% faster than Michael Johnson at his fastest on the similar distance. The longer distance is 1000 meters, there is another championship for this. At the present the 18 year old woman Anne Risten Sara and her reindeer Ena II are the world record holders. The race is part of the celebration of the Sami national day, which is on February 6th - the race took place on Sunday 10th 2008, during the Sami Culture Week. The Reindeer Racing Championship definitely added some extra zest to this amazing week!

TEXT: FRANCELIN RAMALHO
PHOTO: MARIUS HANSEN & ANEMARTE BJØRNSETH

Tilbake til Skansen

Lyset fra Nordlysfestivalen har lagt seg, og vi går mot vår. For festivaldirektør Ulf Jensen og hans trofaste medarbeidere på Skansen betyr det et nytt år med iherdig musikalsk innsats.

Så var det over. Sola har snudd og festivalteppet har nok en gang falt over Tromsø by. I et helt år skal de samme krefter som så sjenerøst har skjenket oss noen uforglemmelige festivalmåneder igjen ulme og slite i kulturens navn. Og neste år er det på'n igjen. Men hva sitter vi så igjen med, og kanskje vel så viktig – hva er arrangørenes dom? Festivaldirektør for Nordlysfestivalen, Ulf Jensen, er igjen overbevist om at han har sverget til rett yrke. Med smilet bredt og godt festet til ansiktet kan han konstatere at det nysgjerrige publikum endelig har våknet til liv.

– Dette er et rekordår. Vi har hatt til sammen 13 000 besøkende og fylt 65 prosent av setekapasiteten, og til tross for at det gjenstår en del økonomiske oppgjør vet vi at vi går i overskudd.

Det er med andre ord mye som har endret seg. Fra skuffende oppslutning og økonomisk slit i 2007 har altså Jensen og hans mannskap opplevd storsalg og nynner på et seksifret beløp på kontoen.

Det er likevel helt nødvendig å spørre. Er det enda forbedringspotensial å spore?

– Å ja, det er fortsatt en del ting vi kan bli bedre på, medgir direktøren. Neste år vil vi fylle alle setene, prøver han seg forsiktig, men med alvor i stemmen. – For å få det til må vi se på en del praktiske ting. Ordne tidligere med transport og bli bedre på å spre informasjon er for eksempel noe vi tenker oss å få til. Dessuten har vi satset en del på å utvikle hjemmesiden vår.

Er det likevel ikke litt "naturstridig" å fylle alle setene på nettopp Nordlysfestivalen?

– Jo, det er litt vanskelig. Mye av det har med å gjøre at det er så mange forestillinger og så mange ulike målgrupper. Dessuten er det av og til dårlig match i forholdet mellom krav

BEVEGET: Åse Brinckman Krane (t.v.), Ulf Jensen og Vibeke Olsen beveger seg videre mot neste festival.

til sceneplass og publikumskapasitet. For eksempel krever enkelte danseshow mye sceneplass, mens det blir vanskelig å fylle en hel sal med et dansefrelst publikum. Samtidig kan vel ingen festival i Norge sies å ha fylt alle setene som har vært ute for salg.

Men helhetsinntrykket er upåklagelig?

– Det er det. Alt i alt har det vært en strålende folkefest og masse flotte opplevelser. Vi føler at vi har kommet dit vi ville i første omgang, selv om vi nå skal videre. Men vår iboende kritiske sans er alltid med oss. Vi vil jo

alltid etterstrebe arrangementsmessig perfektjon. Dette handler om respekt for publikum, artister og andre engasjerte og involverte i festivalen.

– Men arrangementsmessig sett har det aldri gått bedre enn i år, smetter Jensen inn.

Det er ikke bare arrangementskomiteen som er fornøyde skal vi tro kritikkerne. Jensen er henrykt over at han flere ganger har fått kraftig ros og streng beskjed om å hente Christiansand String Swing Ensemble tilbake på plass, mens andre sikler etter mer av Kristin Asbjørnsen, Nordic Fusion6 eller kanskje Anneli Drecker.

Noen favoritter i år?

– Jeg fikk sett det meste, og alt i alt er jeg generelt meget fornøyd. Men at jeg på Nymark Collective og Kristin Asbjørnsen observerte et stående publikum med ølglaset i hånda og at man likevel kunne høre en knappenål falle – det var magisk.

Tema for årets festival var bevegelse. Det ser ut til at dere har truffet blink. Men bevegelse vil vi vel alltid kunne anspre i Nordlysfestivalen?

– Ja, vi vil jo alltid utvikle oss og hente inn nyskapende kvalitetsmusikk. Dessuten håper vi at publikum også har fått kjenne

litt på hvor mange dimensjoner bevegelse kan forekomme i.

Hva nå?

– Nå er det en del praktiske ting som skal på plass. Oppgjør, lage rapporter, forberede en større evaluering og ikke minst planlegge neste festival. Møter, søknader og avtaler. Jensen ramser i vei, mens vi trekker oss tilbake og stoler på at festivalgjengen på Skansen leverer til det fulle også i 2009. Vi gleder oss!

TEKST OG FOTO: FRITHJOF EIDE FJELDSTAD

Eventyrlige Asbjørnsen

NYMARK COLLECTIVE OG KRISTIN ASBJØRNSEN

Torsdag 31. januar
Verkstedet

KONSERT

Nordlysfestivalens syvende dag og seinkveld på Verkstedet. Kristin Asbjørnsen og Nymark Collective har båret frem et sjeldent fruktbart samarbeid siden 2005. I kveldens anledning fleskes det like gjerne til med releasekonsert av den talentbeslåtte gruppas debutskive. Rammen er Bessie Smith (den første store kvinnelige jazz og blues-stjernen), noe som plasserer låtene tilbake til 20-tallet. Og med dette utgangspunktet sprenger gruppen både tid og rom og sender sitt publikum ut i en harmonisk melodios stjernehimmel, hvor selve luften er den klareste tonen. Alle musikerne har erfaring og talent fra utallige prosjekter. Det brukes for alt det er verdt, og resultatet er forferdelig vidunderlig. Salen er lammet, paralysert. Vi sitter som perplekse fjols mens varmen, energien og gløden strømmer fritt fra scenen. Asbjørnsens klokkeklare, lett kornete stemme og hennes stilfulle bekledning gjør henne nærmest uimotståelig i scenelyset. Herrene er dresset opp med slips og instrumenter. Tord Gustavsen legger tangentene og bekler Asbjørnsens stemme i akkorder fra en annen verden, mens Mats Eilertsen til og med får sargen fra kontrabassen til å synge. Treverket knirker duse blåtoner. Kåre Nymark jr. krydrer med fills og trakterer trompeten til trampeklapp. Helhetlig kan

konserten minne om en musikalsk fødsel - en forening av en smule Fiona Apple, en dæsj Tom Waits, Macy Gray og litt grovhakket CocoRosie. Musikerne åpner og stenger og rer lydteppet klart for hverandre i det melodiose og rytmiske lekerommet. Kenneth Ekornes planter små rytmiske motiv underveis som vokser og lever lenge

etter utspring, en perkusjonist som også spiller med blikket. Og jeg som nesten hadde mistet troen på blues! Kjøp plata.

TEKST: FRITHJOF EIDE FJELDSTAD

FOTO: GRY E. MORTENSEN

Når punktum blir til komma

ANNELI DRECKER

Lørdag 2. februar
Verkstedet

KONSERT

Det er med vemod at jeg må konstatere at Anneli Drecker's urframføring av verket Talisman ble en skuffelse. Tildelingen av Nordlysprisen 2007 stod ikke i stil med verken musikkens kvalitet eller hva en bør kunne forvente av Nordlysfestivalens avslutningskonsert. Noen lyspunkt var det imidlertid å finne, men da heller som slappe blaff - og uendelig langt unna nordlysspekteret. Blant annet imponerte Drecker, sammen med Jane Kelly tidvis stort med vakre vokalprestasjoner, og ikke minst fylte Eivind Aarseth musikken med sin lett gjenkjennelige gitar-sound. Aarseths bruk av sampling, loops og svært smakfulle tonesetting er et trumfkort i enhver musikalsk anledning, og takk høyere makter for det. For heretter er det nedoverbakke. Svært få av låtene ble gjennomført uten støy i samspillet, og da spesielt fra rytmeseksjonen med Peter Baden bak batteriet (ofte reddet av bassist Ole Vegard Skauge). Sindre Hotvedt på synth/piano virket mer som et irritasjonsmoment, heller enn en harmoniseringskanal. Melodiene var forutsigbare og lite utfordrende, og generelt utstrålte ensemblet en usikkerhet som satt undertegnede fullstendig ut av balanse. Av og til tok jeg meg selv i å speide etter usikre blikk mellom artistene. På det vakreste hørtes melodiene

ut som torturavhør av Sigur Rós, og på det verste kunne man anta at høyttalerne var sprengt. At foten min trampet taktfast til musikken en sjelden gang skulle bare mangle og minner mer om et plaster under såret. Dette var ikke et verdig punktum på en ellers fantastisk

festival, men heller et skjevt komma.

TEKST: FRITHJOF EIDE FJELDSTAD

FOTO: GRY E. MORTENSEN

En dag på museum!

Er du lei av skiene, kinoen og kjøkenet? På Universitetsmuseet får du stimulert både kunnskapstørsten og lekelysten. Husk å sette av tid til solobrus i Kafé Rotunda!

Det er så mange ting man kan gjøre her i Tromsø. Derfor tror jeg kanskje en del glemmer at vi har et museum sør på øya. Billig er det også, bare femten kroner om du er student! Nå for tiden har de en utstilling med edderkopper og andre

småkryp. Utopia har selvfølgelig vært der og sjekka det ut. Man kan vel si det sånn at edderkopper ikke gjør så altfor mye ut av seg. Edderkopper er nemlig nattdyr og bruker dagen til å slappe av. For de som er ekstra interessert arrangerer museet nattvandring, hvor man tar med lommelykt og ullsokker og ser på edderkoppene mens de er mest aktive.

Når edderkoppene er unnagjort er det bare å gå videre til de faste utstillingene.

Museet har en avdeling med kunst og gjenstander fra kirker rundt omkring i Nord-Norge. En seksjon er viet samefolkets liv og levnet både nå og tidligere. Sett gjerne av litt tid til å høre på joiken om bjørnen, eller historiene til de som har opplevd å bli sendt på internatskole som sjuåring uten å kunne et ord norsk. Prikken over i'en er og blir likevel dinosauren i første etasje. Den får man ikke lov til å klatre på om man er over tolv år.

Om man ser sjarmen i alle barna som løper rundt og roper og gråter, så er en dag på museum en god dag. Dagen er ikke langt unna å være perfekt om man husker å sette av et lite kvarter til solobrus i Kafé Rotunda etterpå for å fordøye inntrykkene.

TEKST: KJERSTI HELLESØY

FOTO: TORA ALEXANDERSEN

AKTUELT

■ Omkring førti mer eller mindre skumle småkryp er utstilt på Universitetsmuseet. Blant småkrypene finner vi edderkopper, skorpioner, tusenbein, kakerlakker og andre insekter. Utstillingen står til 30. Mars.

■ 13. og 27. februar blir det kveldsvandring for de som vil se edderkoppene når de er mest aktive.

■ 9. mars holder Trond Hofsvang ved Bioforsk Plantehele på Ås foredraget "Insekter i Hollywood – insektenes rolle i film".

■ Åpningstider vinterhalvåret:
Mandag-fredag: 09.00-15.30
Lørdag: 12.00-15.00
Søndag: 11.00-16.00

■ For mer info: <http://uit.no/tmu>

VANNVENNER: F.V: Yannick, Harald, Krister, Konstanse og Jack puster ut ved bassengkanten. Under er det full fart.

Verdens artigste sport?

Man spiller på tvers på dypet av et standard basseng, bruker en ball som er fylt med en saltoppløsning slik at den synker, og man skal putte denne i en bøtte tre til fem meter under overflaten. Det er undervannsrugby.

Banen i undervannsrugby er mellom tolv og atten meter lang, åtte til tolv meter bred og tre til fem meter dyp. Sporten utøves av sportsdykkerklubber over hele landet, og Verdens undervannsføderasjon (CMAS) arrangerer både europamesterskap og verdensmesterskap. To lag med seks spillere hver kjemper en hard kamp om å putte flest tunge baller i motstanderens kurv, og spillerne er plassert i posisjoner man kjenner til fra andre idretter: keeper, to backer, to spisser og en "venstre" – som har rollen som ving og som også fungerer som en andrekeeper.

Det er tre dommere i undervannsrugby: en landdommer som kontrollerer tid, innbytter og spill oppe ved overflaten, og to vanddommere på hver side under vann. I undervannsrugby har man lov til å angripe ballfører, og ballfører har lov til å angripe andre spillere, men farlig spill, slag og spark er ulovlig. Det er heller ikke lov til å angripe andre spilleres utstyr, som maske, drakt og svømmeføtter. For å utøve undervannsrugby trenger du ikke mye utstyr. Maske, drakt og svømmeføtter er nevnt, i tillegg snorkel og badehette med ørebeskyttelse. For å se forskjell på lagene benytter det ene laget blå hetter, mens det andre bruker hvite hetter.

Hva med undervannsrugby i Tromsø?
Vi tok oss en prat med Karina Sævareid i TSI SURK (Studentenes Undervannsrugbyklubb) for å finne ut litt mer om denne idretten.

Hvem kan være med?

- Det er et stort spenn i ferdigheter: Noen har spilt lenge og er kjempegode, mens andre er ferske. Selv om man er fersk trenger ikke det nødvendigvis å bety at man havner på et dårlig lag, forteller Sævareid, før hun fortsetter: Tidligere var det krav om fridykkerlappen, men dette har de gått bort fra nå. Er en klar fordel å ha kjennskap til snorkel, maske og lignende, men man får også opplæring i dette.

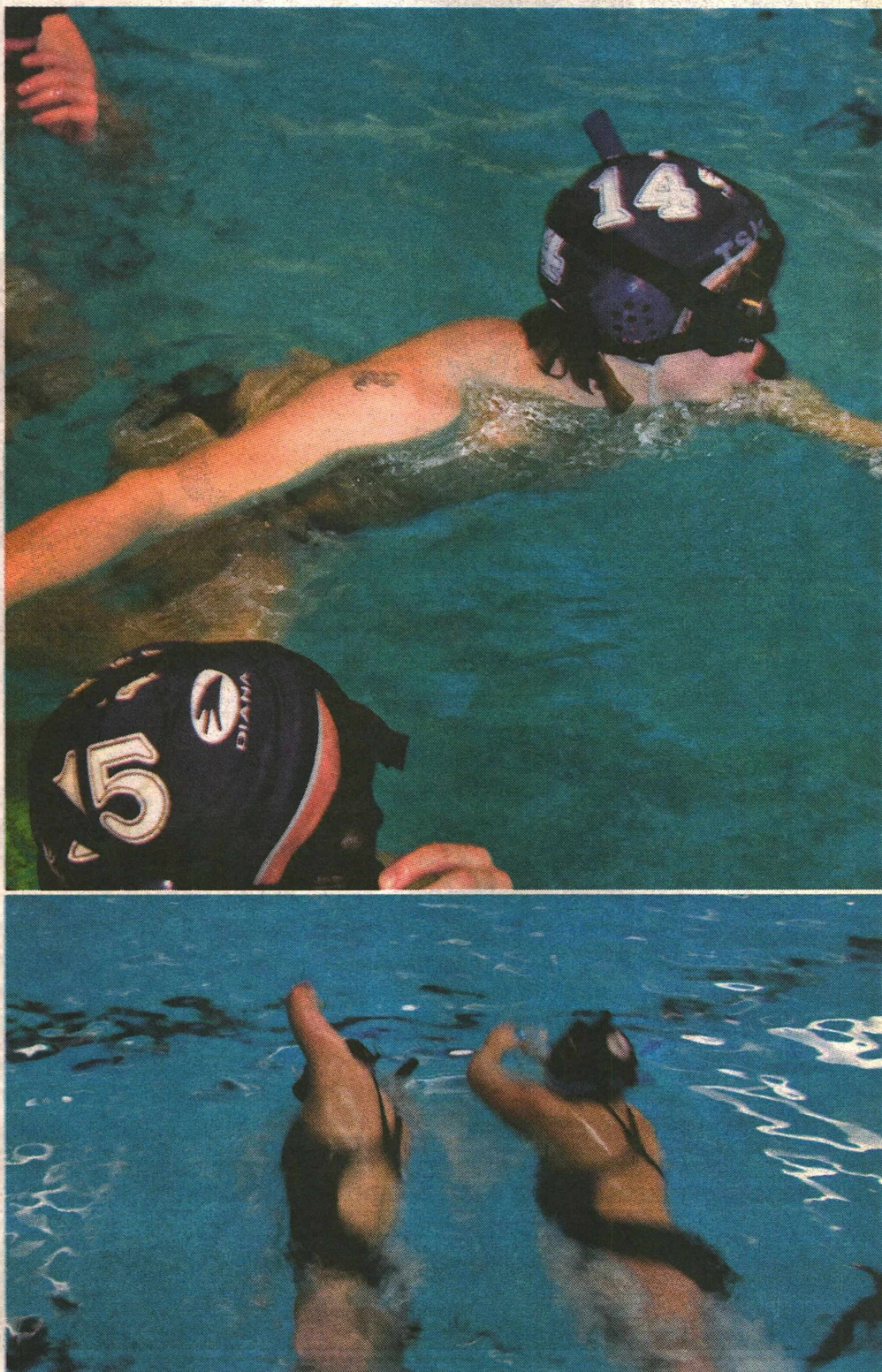
Hvordan "fant" du denne idretten?

- Helt tilfeldig, ble rekruttert av ei venninne. Mange av de som er med har jo svømt før, holdt på med ballsport, som for eksempel handball. Under vann er det ikke farlig om man har en kneskade eller andre skader. Undervannsrugby er jo en veldig annerledes sport, veldig fysisk. Er en fordel for de litt svakere at alt foregår under vann, men de sterke er fortsatt sterke. Hvem som helst kan egentlig bli god. Det er veldig individuelt hvordan folk reagerer på det å være under vann og holde pusten. Man kan reagere annerledes enn man regner med. Ja, så blir man hekta på sporten.

Vi trener i bassenget på Alfheim mandag, onsdag og fredag fra kl. 21 til 23, og lørdager samme sted fra 16.30 til ca. kl. 19. Det er høyt nivå på treningene, og vi vil gjerne ha med flere folk. De aller fleste opplever stor framgang i ferdigheter, så det er bare å hive seg med, avslutter Karina Sævareid.

TEKST: MATS ANDRÉ AAS

FOTO: ANE MARTHE BJØRNSETH

Seierspallens politikk

KÅSERI

Tekst: Magnus Overenget Ormaasen
Illustrasjon: Marie Seljehaug Johansson

Det har i det siste versert en debatt i norske medier om de forestående olympiske leker i Beijing. Kritikere av lekene hevder at arrangementet bør boikottes i protest mot menneskerettighetssituasjonen i landet. Sist ute var prins Charles som ikke vil besøke OL-byen i protest mot Kinas behandling av Tibet. Tibetkomiteen krever dessuten at tibetanske utøvere skal få delta i lekene, noe som har blitt blankt avvist fra så vel de kinesiske arrangørene som IOC.

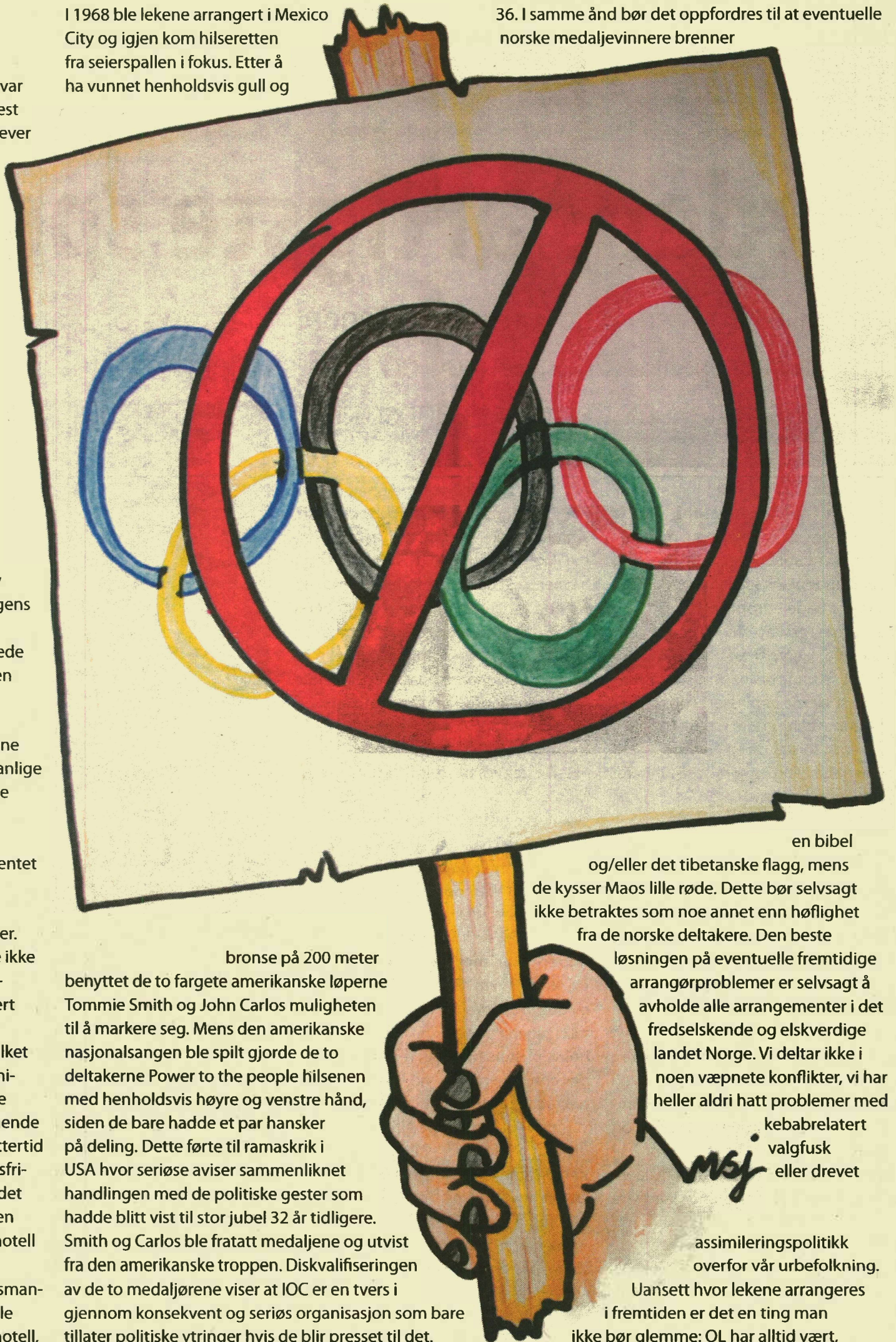
I Norge er debatten opphetet og preget av usportslig oppførsel. Nylig gikk Norske Sportsidioters Interesseorganisasjon (NSI) ut og krevde at alle utenomsporslige spekulasjoner tok slutt, slik at man kunne fokusere fullt og helt på Andreas Torkildsens vonde rygg. Dette utspillet ble umiddelbart fulgt opp av Norske Sofa-Slitteres Særforbund (NS-SS) som krevde at lekene blir flyttet til det politisk nøytrale og fredselskende Norge og Lillehammer. Det ble understreket at Norge aldri har gjort noe galt, alltid sender penger til fredsoperasjoner og at vi derfor er mye mer skikket til å arrangere OL enn slemme kinesere. Fra mer politisk hold har argumentene variert fra Trine Schei Grandes krav om at utøverne bør politisk skoleres, til Carl I. Hagens krav om å legge ned Olympiatoppen og heller bruke pengene på eldre og syke. For undertegnede er hele debatten av liten betydning. Verken Hagen eller Schei Grande greide kvalifiseringskravene i henholdsvis 200 meter virkelighetssans eller 10 000 meter stillhet, de må nøye seg med å bivåne mesterskapet fra sofakroken sammen med oss vanlige dødelige. Derfor kan det være like greit å fokusere på de eneste som betyr noe i OL: Seierherrene.

I 1936 gikk lekene av stabelen i Berlin. Arrangementet ble regnet som en stor suksess, takket være den gode organiseringen og ikke minst som følge av arrangørens fokus på fred og menneskerettigheter. Ingen jøder fikk delta, noe den olympiske komité ikke trengte å dysse ned. Da Jesse Owens sto på seierspallen etter å ha tatt gull i lengde, var han flankert av japaneren Naoti Tajima og tyskeren Luz Long. Sistnevnte gjør for øvrig nazi-hilsen på bildet, hvilket bevitner at IOC på denne tiden var en åpen organisasjon med stor aksept for ytringsfriheten. Norske deltakere ble også observert mens de gjorde liknende hilsener under åpningsseremonien. Dette har i ettertid blitt forklart med at det var et apolitisk publikumsfrieri, noe som selvfølgelig ble tilgitt og godtatt av det norske folk. Nevnte Owens var overrasket over den store friheten han nøy i Tyskland. Han bodde på hotell og kjørte buss og heis sammen med andre hvite. Nazistenes dårlige innflytelse på den unge idrettsmannen ble heldigvis kortvarig. Etter hjemkomsten ble det arrangert en mottakelse på Waldorf-Astoria hotell, der han måtte kjøre vareheisen sammen med andre

frie svarte mennesker i det frie og demokratiske USA. Norges eneste gullmedaljevinner var Willy Røgeberg som vant gull i liggende miniatyrskyting, dessverre bommet han på ærestribunen under alle forsøkene. Viktigst av alt: Norge tok bronse i fotball, til dags dato vår eneste internasjonale medalje i denne idretten.

I 1968 ble lekene arrangert i Mexico City og igjen kom hilseretten fra seierspallen i fokus. Etter å ha vunnet henholdsvis gull og

Det virker dermed opplagt at de olympiske leker alltid har vært apolitiske arrangementer som utelukkende har fremmet fredelig sameksistens mellom mennesker på tvers av hudfarge og politisk ståsted. Når kravet om at tibetanske deltakeres innpass i arrangementet blankt avvises, er det med tilfredshet vi konstaterer at IOC holder i hevd den olympiske ånd fra 36. I samme ånd bør det oppfordres til at eventuelle norske medaljevinnere brenner

bronse på 200 meter benyttet de to fargete amerikanske løperne Tommie Smith og John Carlos muligheten til å markere seg. Mens den amerikanske nasjonalsangen ble spilt gjorde de to deltakerne Power to the people hilsenen med henholdsvis høyre og venstre hånd, siden de bare hadde et par hansker på deling. Dette førte til ramaskrik i USA hvor seriøse aviser sammenliknet handlingen med de politiske gester som hadde blitt vist til stor jubel 32 år tidligere. Smith og Carlos ble fratatt medaljene og utvist fra den amerikanske troppen. Diskvalifisering av de to medaljørene viser at IOC er en tvers i gjennom konsekvent og seriøs organisasjon som bare tillater politiske ytringer hvis de blir presset til det.

en bibel og/eller det tibetanske flagg, mens de kysser Maos lille røde. Dette bør selvsagt ikke betraktes som noe annet enn høflighet fra de norske deltakere. Den beste løsningen på eventuelle fremtidige arrangørproblemer er selvsagt å avholde alle arrangementer i det fredselskende og elskverdige landet Norge. Vi deltar ikke i noen væpnede konflikter, vi har heller aldri hatt problemer med kebabrelatert valgfusk eller drevet

assimileringspolitikk overfor vår urbefolkning. Uansett hvor lekene arrangeres i fremtiden er det en ting man ikke bør glemme: OL har alltid vært, og vil alltid være, fullstendig apolitisk.

STUDENTRÅDGIVINGA

- når det gjelder

// Studentrådgivinga gir rådgiving til studenter, og når studentlivet eller livet generelt blir vanskelig. Hos oss kan du få generell informasjon og individuelle samtaler.

KURS OG GRUPPER – LEDIGE Plasser

Samlivskurs (PREP)

Tilbud til par som vil ligge i forkant av mulig problemutvikling i forholdet. Dere lærer bl.a. å forstå faremomenter og lærer metoder for hvordan dere sammen kan takle konflikter.

Kurset går over 2 onsdagskvelder 27. februar og 5. mars kl. 18.00-22.00.

Påmeldingsfrist: 14. februar

Eksamenskurs

Et kurs for deg som strever med eksamensangst og som ikke får uttelling for din studieinnsats. Kurset vil gi deg nyttige konkrete tips på hvordan gjennomføre en god eksamensperiode. Gruppa samles 6 (7) torsdager kl. 16.00-18.00.

Påmeldingsfrist: Snarest

Bevegelse og avspenningsgruppe

Kjenner du at stress kan sette seg i kroppen? Gruppa har et fokus på bevegelse, bevisstgjøring og avspenning. Gruppa er basert på prinsipper i psykomotorisk fysioterapi og går over ni ganger.

Påmeldingsfrist: Snarest

Ta ordet gruppe

Har du problemer med muntlig framlegging for eksempel når du skal legge fram et gruppearbeid eller holde foredrag for medstudenter? Kanskje du er redd for å rødme, for å begynne å skjelve, svette, stokke ordene eller miste stemmen. Gruppa gir en mulighet til deg som ønsker å forebygge eller prøve å gjøre noe med slike problemer. Vi møtes seks torsdager på ettermiddags-/kveldstid. *Oppstart 27. mars.*

Påmeldingsfrist: 6. mars

Påmelding til kurs eller grupper:

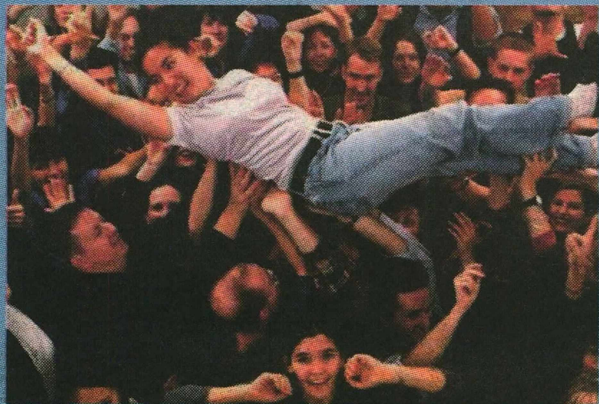
Studentrådgivinga, SV-fak kjelleren, tlf. 776 49050

E-post: studentradgivinga@sito.uit.no

Fra regissøren av "Brokeback Mountain" og "Snikende tiger, skjult drage"

ENCLOS FEATURES and BIVIER PRODUTECIOMENT PRESENTA WANG CHANG FILMS W ANG LEE and TONY LEONG "LUST CAUTION" TANG WEI, DAN, CHEN, WANG, LEONDA
and JIN ALEXANDRI DESPAT "WU PAN LAI" and TIM SCHOPERS and JINGBO FENG and PHO TU and BOB and BOBING TAN, HAVVOLD and BOB WONG, ANGEE, JAMES SCHRAMS
FOCUS
www.uit.no

KARRIERESENTERETS KURS - VÅREN 2008

KARRIERESENTERET
UNIVERSITETET I TROMSØ

E-POST: [KARRIERESENTERET@ADM.UIT.NO](mailto:karrieresenteret@adm.uit.no)

CV- OG SØKNADSKURS

ONSDAG 27. FEBRUAR

ONSDAG 30. APRIL

ONSDAG 26. MARS

ONSDAG 28. MAI

INTERVJUTRENING

TORSDAG 14. FEBRUAR

TORSDAG 17. APRIL

TORSDAG 13. MARS

TORSDAG 15. MAI

INFORMASJON OG PÅMELDING
[HTTP://UIT.NO/KARRIERESENTERET/](http://uit.no/karrieresenteret/)

Klassisk!

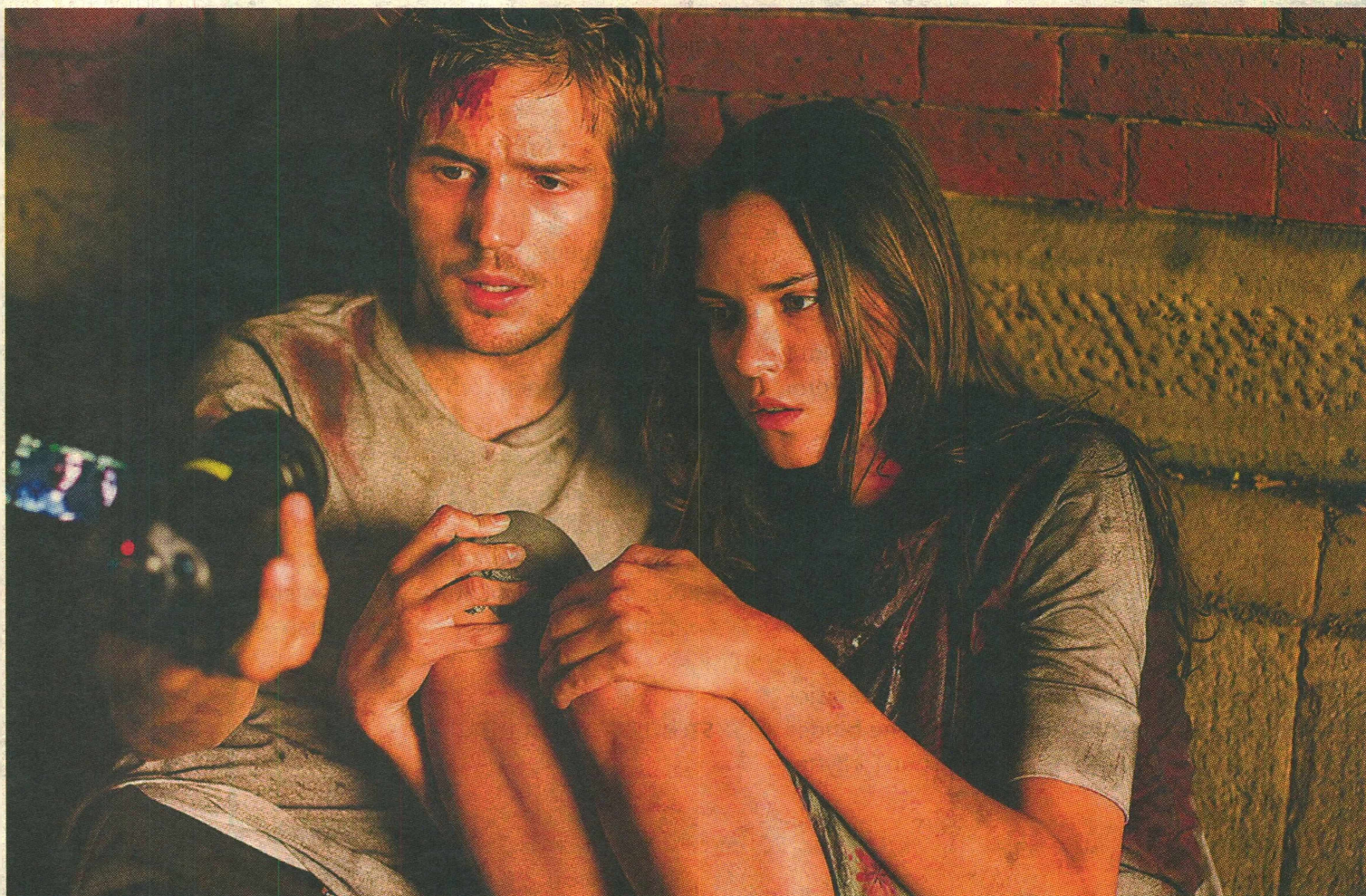
CLOVERFIELD

Regi: Matt Reeves

FILM

Monster angriper by, ja. Jeg tenker i alle fall det er et filmplot som er ganske utmelka. Det var før jeg så *Cloverfield*. Filmen handler om "ja, du gjettest det" et monster som angriper en by, nærmere bestemt New York. Det som imidlertid skiller *Cloverfield* fra andre monsterfilmer, som for eksempel *Godzilla* og *The Host*, er at det hele er sett fra perspektivet til en gruppe venner med et håndholdt kamera. Tenk *Blair Witch Project*. Det starter med at de har avskjedsfest for en i vennegruppen, når et jordskjelv plutselig inntreffer. Det er det de tror, i alle fall. Plutselig kommer hodet til Frihetsgudinnen flyvende, og helvete er løs.

J.J. Abrams (mannen bak *Lost*) har virkelig truffet noe her. Plottet er ikke akkurat veldig intrikat, karakterene er ikke spesielt interessante, ei heller skuespillerne veldig overbevisende. Men likevel: jeg digger *Cloverfield*! Effektene, både visuelle og lydmessige, er selvfølgelig helt vanvittige, men det er likevel stemningen som formidles som gjør filmen så bra.

Bygningen kolliderer, flammene fyker, folk er i fullstendig panikk, ingen vet helt hva som foregår – og i disse post-9/11-tider er det faktisk overbevisende. Skiftet mellom utrolig uhyggelige oppbygninger og

totale klimakser skjer nærmest perfekt om hverandre. Og gjennom det håndholdte kameraet, fungerer det bare helt utrolig bra. La oss bare håpe ryktene om en oppfølger bare er rykter, for *Cloverfield* er

klassisk. Ikke kødd det til! To tommer opp for J.J. Abrams & co.

TEKST: JØRN NORMANN PEDERSEN

Farlige forbindelser

LUST, CAUTION

Regi: Ang Lee

FILM

Ang Lee, mannen bak *Snikende Tiger, Skjult Drage* og *Brokeback Mountain*, vender tilbake til hjemlige, det vil si asiatiske, trakter med *Lust, Caution*. Gulløve-vinneren har skapt brudulje på grunn av de eksplisitte sexscenene som har ført til sensur blant annet i Kina, men ikke forvent noe *Sansenes rike* anno 2008.

Lust, Caution er et storslått spiondrama fra japansk-okkupert Shanghai under andre verdenskrig. Filmen handler om den unge studenten Wong, som slutter seg til en patriotisk amatør teatergruppe, hvis mål er å drepe den kinesiske kollaboratøren Mr Yee. For å komme tettere inn på Mr Yee, som spilles av kjente Tony Leung, må Wong gi seg ut for å være en velstående gift dame og bli hans elskerinne.

Filmen er delt opp i to bolker. Den første delen fokuserer på Wongs møte med teatergruppen og det første klønete forsøket på å gjennomføre et attentat. Etter en blodig klimaks flytter historien seg til Shanghai i 1942, der Wong må ta opp tråden med forholdet.

Etter hvert som sexen mellom Wong og Mr Yee blir mer og mer intens, utvikler det seg et intimt forhold mellom dem. Wong blir følelsesmessig involvert i den mørke, dypt ulykkelige Mr Yee. Filmens egentlige tematikk blir dermed spenningen mellom personlig fascinasjon og politisk overbevisning. Det er her hovedproblemet med filmen ligger. Tross filmens lengde på to og en halv time sliter man med å få forståelse for den sjarmerende og vakre Wongs fascinasjon for den brutale og endimensjonale Mr Yee. Mens debutanten Tang Wei gjør en strålende innsats som den intelligente og betagende Wong, gir Leung Mr Yee et kjølig og distansert preg, noe som gjør det intense forholdet lite troverdig.

Likevel klarer filmen å holde deg klistret til kinosetet. Takket være den glimrende scenografien og fotografien, en stram regihånd og stilig filmmusikk blir det klassisk kino over hele linjen. Alt i alt en

flott kinoopplevelse med et minus for lite inspirerende manus og noen flate rollefortolkninger.

TEKST: JOEP AARTS

Dramatisk om Tsjetsjenia

ÅSNE SEIERSTAD

De krenkede – Historier fra Tsjetsjenia
Cappelen

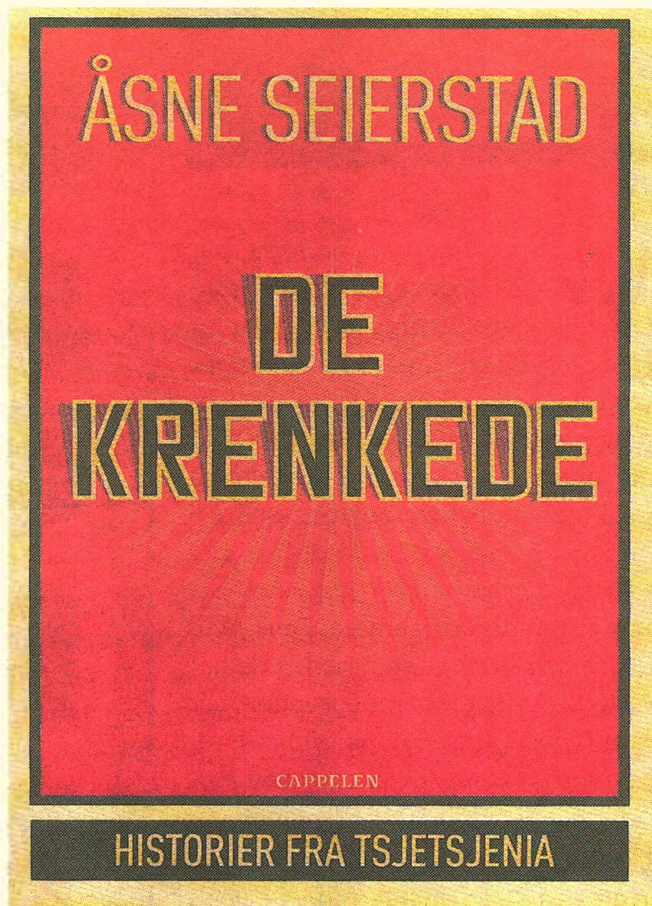
BOK

Åsne Seierstad har gjennom sine bøker og journalistiske bragder blitt en berømt skikkelse i den norske mediaverden. Hun har nå kommet ut med en ny bok som tar for seg den underrapporterte situasjonen i Tsjetsjenia. Konflikten er så betent at det regnes som sannsynlig at Russlands mest berømte journalist, Anna Politkovskaja, ble drept nettopp fordi hun satte fokus på Tsjetsjenia.

De krenkede beskriver Seierstads reise rundt i Tsjetsjenia som journalist. Hun forteller om hvordan mediabildet i Russland provoserer henne til å reise ned for å finne ut av ting selv. På veien til kunnskap møter hun soldater, generaler, statsledere og først og fremst, vanlige folk. Hun lar de ulike stemmene fortelle fritt om hvordan de oppfatter Russlands taktikk, den tsjetsjenske tradisjonen, religion og lidelsene i landet. Historiene bindes sammen ved at hun forteller om hvordan hun forflytter seg fra sted til sted.

Formålet med boken, å sette fokus på situasjonen i Tsjetsjenia og gjøre den tilgjengelig for et norsk publikum, er såpass viktig i seg selv at Seierstad fortjener skryt. Når det er sagt synes jeg formen og språket i boken undervurderer leseren. Det er fokusert så mye på at dette skal være ekte, det skal være menneskene selv som forteller at det objektive til slutt blir veldig subjektivt og historiene mister sin troverdighet. Der Anna Politkovskaja forteller historier med utgangspunkt i fakta, forteller Seierstad historier som av og til sneier innom fakta. Hun trekker inn politikken, men det gjøres på en rotet måte, og for noen som ikke er Russlandskjenner kan det være vanskelig å henge med i svingene. Hun har blitt rost for at hun ikke kommer med personangrep mot president Putin, men helt ærlig så savner jeg kritikken, jeg savner overblikket. I tillegg er språket skrevet på en utrolig plagsom og overdramatisk måte. Korte setninger. Hele tiden. O' Gud så dramatiske vi er. Les gjerne boken, men om du ønsker en kvassere og mer faktabasert informasjon bør du se mot Politkovskajas bøker istedenfor.

TEKST: HELENE SKJEGGESTAD

Kjedelig – men på en god måte

BARACK OBAMA

Å leve en drøm – Min afrikanske arv
Damm

BOK

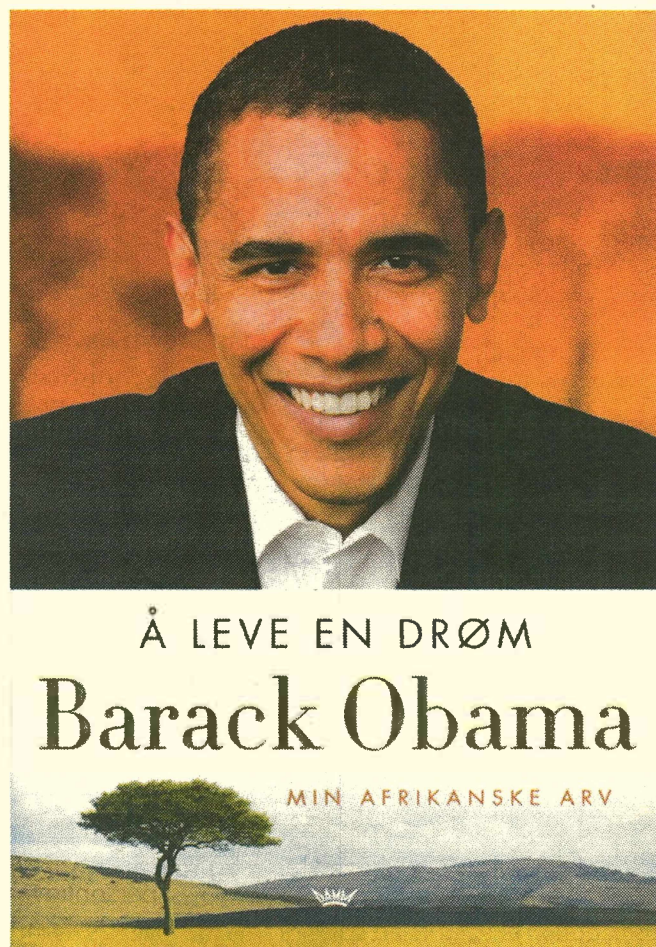
På omslaget av Barack Obamas bok *Å leve en drøm* står det «Kanskje den mest velskrevne memoarboka noen gang gitt ut av en amerikansk politiker». Det lover jo godt, men dessverre er ikke dette noen god bok – i norsk sammenheng. Det sies at man ikke skal bedømme en bok utfra omslaget, men i denne sammenhengen kan man godt det, for boka gir akkurat det omslaget lover. Der står det «Barack Obama» med fin, blank gullskrift, og det er et glanset bilde av Obama med utrolig hvite tenner. Og akkurat sånn er innholdet i boka også. Det betyr ikke at den er dårlig skrevet, snarere tvert om; den er godt skrevet, tett og personlig om de mange personene som Obama har møtt, og om de personlige hendelsene som han mener var avgjørende for ham. Den trykker på alle de rette knappene. For å si det slik: Det kommer ikke som noen overraskelse at Oprah Winfrey støtter Obama.

Boka handler altså om Obamas oppvekst og hans tanker om hvordan man kan forstå seg selv som borger i USA og ikke-hvit, om forholdet til Afrika og farens familie i

Kenya. Hovedgrunnen til at boka faller igjennom i norsk sammenheng, er at det er så tydelig at budskapet i boka er myntet på en helt annen mottagergruppe, for dette er ikke en bok om generelle politiske idéer om samfunnet, men om personer og personlig utvikling – tanker om den amerikanske drømmen illustrert med (mange) private anekdoter.

Det mest interessante ved denne boka er at den er så strømlinjeformet og stereotyp: Det virker ærlig talt som om dette kraft-patriotiske budskapet er ekte for Obama; det virker som om han faktisk lar seg inspirere av den amerikanske drømmen. Og basert på det han skriver, hans personlige bakgrunn, der han har jobbet seg opp på egen hånd, men samtidig hatt kontakt med skyggesidene av det amerikanske samfunnet, så er det kanskje heller ikke så rart? Det er i hvert fall en kontekst som er vanskelig å oversette til norsk, og som gjør at budskapet for et norsk publikum fremstår som overdrevet og fremmed. At boka er så konform – og i norske øyne så kjedelig – er det beste tegnet på at Barack Obama er en sann idealist; til tross for at han er en utypisk amerikaner, så er han virkelig i kontakt med verdier som har en dyp klangbunn hos det amerikanske publikumet.

TEKST: NIELS PETTER PETERSEN

PSportalen
<http://ps.uit.no>Deppa og trett?
- Få hjelp på nett!

Se menyen Psykhjelpen

PS-portalen, nettstedet for alle studenter i Trondheim
Her kan du få informasjon og mulighet til å diskutere
sosiale, psykologiske og eksistensielle spørsmål.
Logg deg inn på <http://ps.uit.no>

Kløktig katt

THE RABBI'S CAT

Johann Sfar
Phanteon Books

TEGNESERIE

Du har kanskje vore utsatt for glorete gladkristne tegneseriestriper i di fartstid? *The Rabbi's Cat* er på ingen måte innanfor denne sjangereren. Her handlar det ikkje om gjenforteljing av bibelhistoriar, men religion står like fullt sentralt. Me blir tatt med til Marokko og blir introduserte for ein rabbinar og hans familie. Eit snedig grep Johan Sfar tar er å lar familens katt vere forteljaren og den raude tråden i historia. Det heile tar av når katten byrjar å prate, ikkje berre til lesaren, men til menneska i boka. Konfliktane bretter seg ut og som lesar blir ein dratt inn i handlinga. Denne katten er rett og slett ein betre forteljar ein

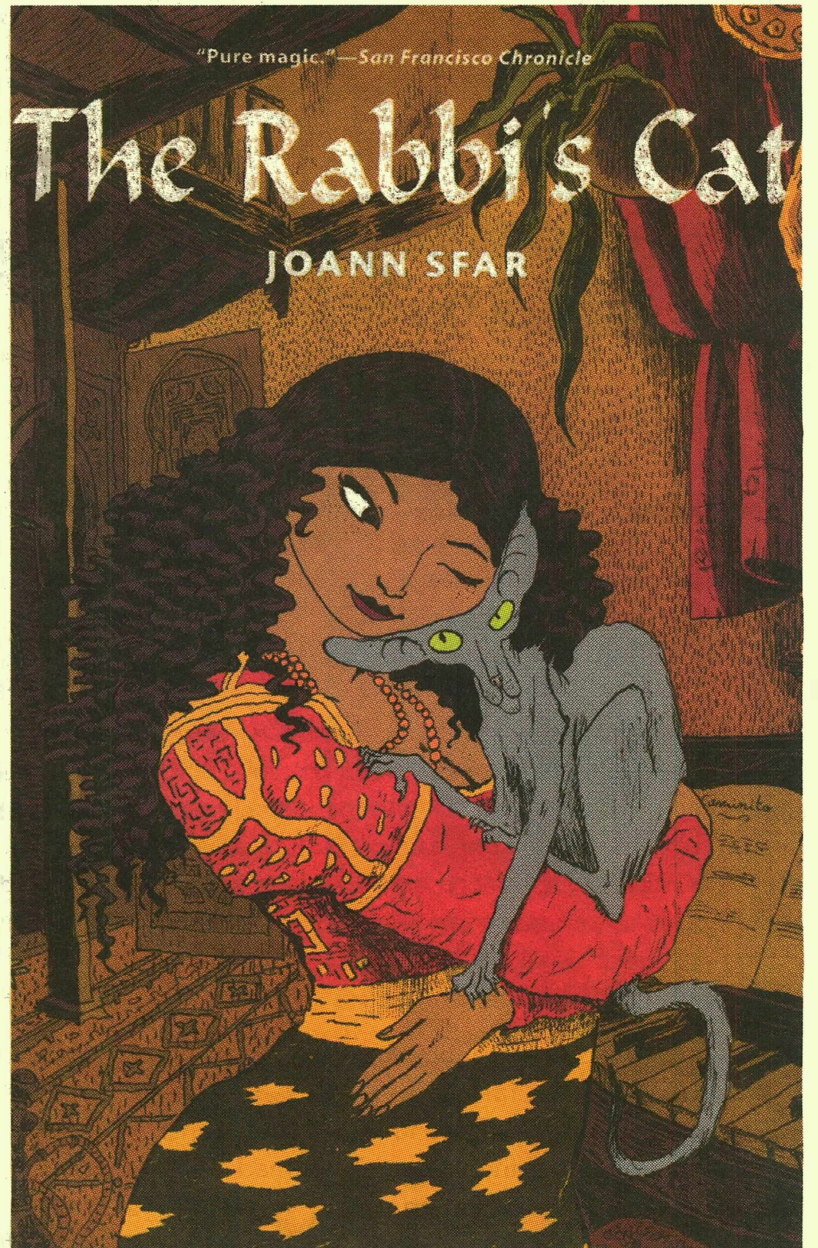
den jevne fluga på veggen. La det ikkje vere noko tvil, dette er ein rappkjefta katt.

Ein kunne sagt at katten er eit bilde på dei dyriske sidene i oss og at boka handlar om ein kamp mellom dei og det moralske, men det blir litt for enkelt. Eg vil heller seie det er det menneskelege som står i sentrum. Det menneskelege i ein religiøs kontekst. Dette høyrast kanskje svart og dystert ut, men heldigvis er boka breiddfull av humor. Ein ganske underfundig og smart humor, nokre gongar leiken, andre gongar svart. Legg til ei drivande forteljarevne og ein skjønner at blekka er vanskeleg å leggje frå seg. Tegningane står på si side veldig godt til historia. Dei er ikkje Disneyaktige glansbilder, men råde og skranglete. Eg liker stilen, dei er stemningsfulle og effektive. Spesielt vil eg trekke fram bruken av fargar og lys.

Ansiktsuttrykka set også ein spiss på forteljinga, utan at dei blir overdrevne.

Alt i alt lukkast Sfar i å knytte lesaren til karakterane i boka. Eg fekk i alle fall sympati for denne gjengen. At kattens tankar blir presantert i sirlig løkkeskrift aukar det personlege preget over forteljinga. Situasjonsskildringane er levande og tar ting på kornet, utan at det blir for hysterisk eller sentimentalt. Det er heller ein meir undrande tone over heile linja, ein dveler, men ikkje for lenge. Dette er ei morosam bok om eit alvorlig tema, full av vidd og gode poeng. Om ein skal seie seg enig med det boka står for blir opp til lesaren å avgjere, men at det er ei særers livleg kultur- og samfunnskildring er det ingen tvil om.

TEKST: INGE STEINE

Krigens ambivalens

BRIAN WOOD OG
RICCARDO BURCHIELLI

Dmz
DC Comics

TEGNESERIE

DMZ er en serie hvor handlingen er lagt til en ganske nær fremtid. USA har brukt store ressurser på militære operasjoner i utlandet, hvilket har ført til at de har neglisjert sine egne problemer. Av grunner som ikke blir forklart i serien oppstår det en paramilitær styrke som tar sikte på å overta hele landet. Handlingen begynner når den ferske fotografen Matthew Roth skal bli med en gruppe etablerte journalister for å gjøre en reportasje i Manhattan. Frontlinjen mellom opprørerne (The free states) og USA går gjennom dagens New York. Dette har ført til at det en gang så vakre Manhattan er redusert til et gigantisk ingenmannsland mellom de

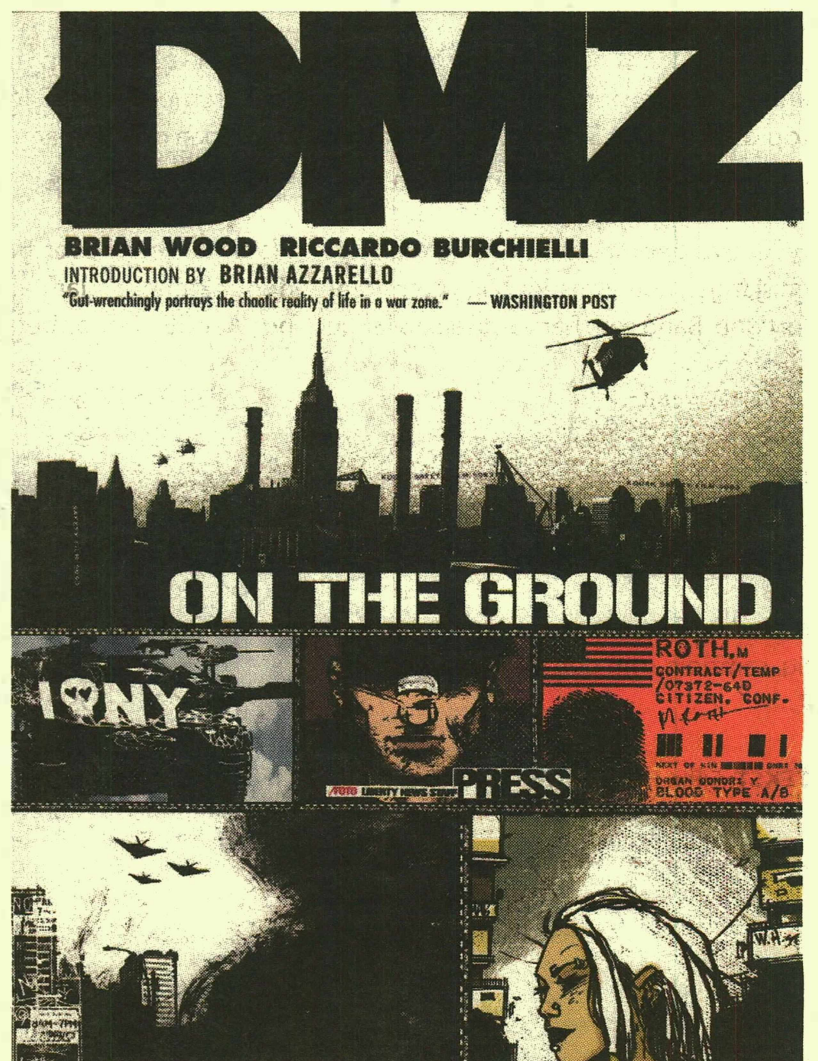
to frontene. Dette området har fått et nytt navn: DMZ. Roth og resten av journalistlaget lander midt på Manhattan, men blir umiddelbart beskyttet. Bare hovedpersonen kommer seg fra stedet i live. Han får hjelp av Zee, et av menneskene som fremdeles lever i området. Hun viser ham rundt i det som en gang var sentrum av New York, men som nå er hovedfrontlinjen i den andre amerikanske borgerkrig. Historien er delt opp i tre bøker og handlingen utspiller seg rundt Roth som tilbringer de neste to årene inne i DMZ. Science fiction er på sitt beste en kritikk av nåtiden ved å vise fremtiden, dette kan definitivt sies om denne serien. DMZ er utslørt kritisk mot mange aspekter ved USA spesielt, men også verdenssamfunnet for øvrig. Et av de mest treffende poengene i historien er når de viser amerikanernes manglende vilje til å slippe til FNs fredsbevarende

styrker. Pressens rolle får også gjennomgå, den etablerte presse blir fremstilt som de væpnete styrkers nikkedukker.

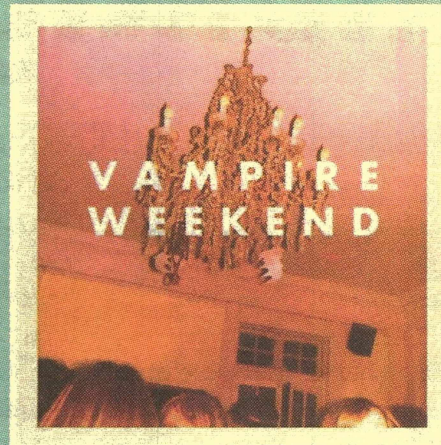
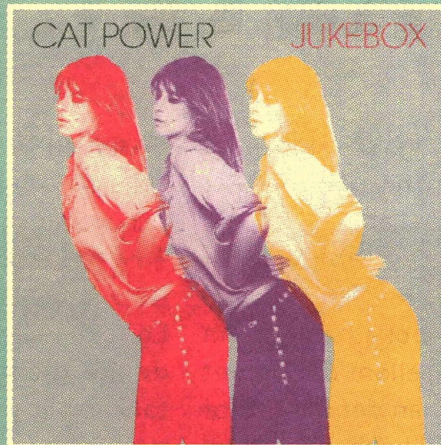
Dette er likevel ikke en ren action-tegneserie. Leseren blir også gitt et annet bilde av krigens hverdag, nemlig menneskene som befinner seg i krigssoner. Serien illustrerer i aller høyeste grad krigens grusomhet, men tar seg tid til å vise også de positive aspektene ved den. Mennesker som dyrker sin egen mat og hjelper andre, ikke fordi de må, men fordi de velger det. Sånn sett virker DMZ som et vitnesbyrd over krigens ambivalens og dermed også de selvmotsigende krefter i menneskene selv.

Anbefales på det varmeste.

TEKST: MAGNUS OVER-
ENGET ORMAASEN

Finsk blanding

22-PISTEPIRKKO

(Well You Know) Stuff is Like We Yeah!
Bone Voyage/Musikkoperatørene

MUSIKK

22-Pistepirkko er et band som har eksistert lenge, faktisk har de 28-års jubileum i år. Lang fartstid har tilsynelatende påvirket dem, den siste plata deres er i alle fall en minitidsmaskin.

Fra førstesporet «Suburban Ladyland», som minner mye om 1950-60-talls rock, via garasjerocken i «Crazy Train» til grunge-aktige «Lizard», før «Angoulême 2036» tar oss med bli sørstatsrocken à la Lynyrd Skynyrd/CCR. Snedig blanding, men jo. Det er forøvrig tydelig at de er inspirert av sitt store forbilde, Velvet Underground. Plata føyer seg egentlig godt inn i lydbildet på rockescenen de senere åra, og *det* er muligens bandets svakhet akkurat nå. Dette blir litt likt alt annet, men misforstå meg rett: dette er top of the crop. Såpass top at det noe sprikende lydbildet forsvarer av den gjennomgående kvaliteten. Gutta er tydeligvis opptatt av å ikke låse seg fast i en sjanger, noe som gjør plata gjennomført god. Band som har vært såpass lenge med i gamet har en tendens til å enten være fullt i stand til å redefinere seg selv og musikken de spiller, eller ikke i det hele tatt. 22-Pistepirkko ser ut til å være obs på dette, og balanserer lysten til «å finne seg selv opp på ny» med det å tilfredsstille fansen de har hatt siden 1980 på en fin måte. Musikken er hørbar og gjenkjennelig, samtidig som den er noe for seg selv. Anbefales!

TEKST: EIRIK HOVDE BYE

Gylne tider

GOLDFRAPP

Seventh Tree
Mute/Emi

MUSIKK

Pop/electronicaduoen Goldfrapp har vært en stayer i musikkverdenen i ganske mange år, siden debuten med «Felt Mountain» i 2000. Denne var forsåvidt kritikerrost, men solgte ikke særlig bra. Jeg hører på den en sjelden gang, og synes den er kul men merkelig.

Etter sju år, tre plater og stor suksess med dance og synthpop (sikkert ikke så ille som det virker, men jeg blir litt uggen...) ser det ut som Goldfrapp har tatt en litt ny vending med nytugivelsen *Seventh Tree*. De befinner seg fremdeles i elektroland, men sper på med organiske elementer som akustisk gitar og en litt varmere sound. Musikken kan best beskrives som chill electropop med referanser til for eksempel engelsk folk, og er akkurat den typen musikk man kan synge med på uten å noen gang ha hørt før.

Plata har jevnt over bra låter, og høydepunktene er blant andre «Little bird» og «AandE». Det anbefales på det sterkeste å sjekke ut videoen til «AandE» på Youtube(ellerwhatnot). Den er kjempefestlig, og låta i seg selv minner om noe electropop-dronninga Anneli Drecker kunne skrevet. Med andre ord en flott plate å spille på kafe mens man nipper til en cortado og snakker om hvilke elementer som inngår i et solid pop-håndverk!

TEKST: INGA BÅRDSSEN TØLLEFSEN

Behagelig jukebox

CAT POWER

Jukebox
Matador/Playground

MUSIKK

Det er mørkt ute, og du er inne, i en enda mørkere bar, et sted hvor du ikke kjenner noen. Det er et stille sted, relativt sett – stille i forhold til andre barer, høylytt i forhold til en kirke – og du sitter på en høy barkrakk med en eller annen longdrink som helt klart kostet for mye. Du ser deg rundt, på jakt etter noen som kjenner deg, noen som vil bli kjent med deg. Uten at du merket når det skjedde har noen skiftet musikk og du stopper opp – for denne sangen har du da hørt før? Du har det, det er «New York, New York», det bare høres ikke sånn ut.

Du lener deg tilbake – la oss anta det er behagelige barkracker i dette etablissementet – og nipper til drinken din, lar den ene sangen etter den andre skylle over deg. Blikket ditt slutter å flakke, og bortsett fra en fot som gynger i takt til musikken, stille og rolig, er du ikke i bevegelse. Du er ikke lenger ensom, og om du er det, er det ensomhet du setter pris på, ensomhet som blir forskjønnnet av den dype kvinnestemmen, det er ensomhet så vakker at du vil skrive romaner om den. Du går hjem alene, selv om det ikke var planen; dagen etterpå kjøper du CD-en og en ny notatbok. Det er begynnelsen på noe vakkert, du er sikker på det.

TEKST: SIRI GASKI

Strenger og rytmer

VAMPIRE WEEKEND

Vampire Weekend
XL-recordings/Playground

MUSIKK

Det NY baserte Vampire Weekend har gitt ut en frisk plate med referanser til ulike stilarter og band. Platen starter med «Mansard Roof» som virker å være inspirert av tidløs rock som The Beatles. Teksten er spennende og åpen for tolkning. Oppbygningen av sangen gjør den herlig for sansene, særlig fordi det brukes strykkarrangement og skifter i tempo som hindrer at sangen blir monoton. Det er lett, ledig, sørgelig og evig. Spor nummer to heter «Oxford Comma», den er full av energi og glede. Teksten virker å handle om det å være lærd på bøker kontra lærd på livet. Platen er for øvrig spekket med godbiter, men en annen jeg likte særlig godt var «Cape cod kwassa kwassa». Den er tydelig inspirert av afrikanske rytmer og calypso slik tittelen også indikerer. Kwassa kwassa er en danserytme fra Kongo. Teksten retter seg mot ungdommelighet, liv og sommervarme med reggae og reggaeton i bakgrunnen. Dette er en sang du kan høre på flere ganger etter hverandre og aldri bli skikkelig lei. Den inneholder følelsen at alt er på stell og at sommer er i vente.

TEKST: TRYGVE SØRENSEN

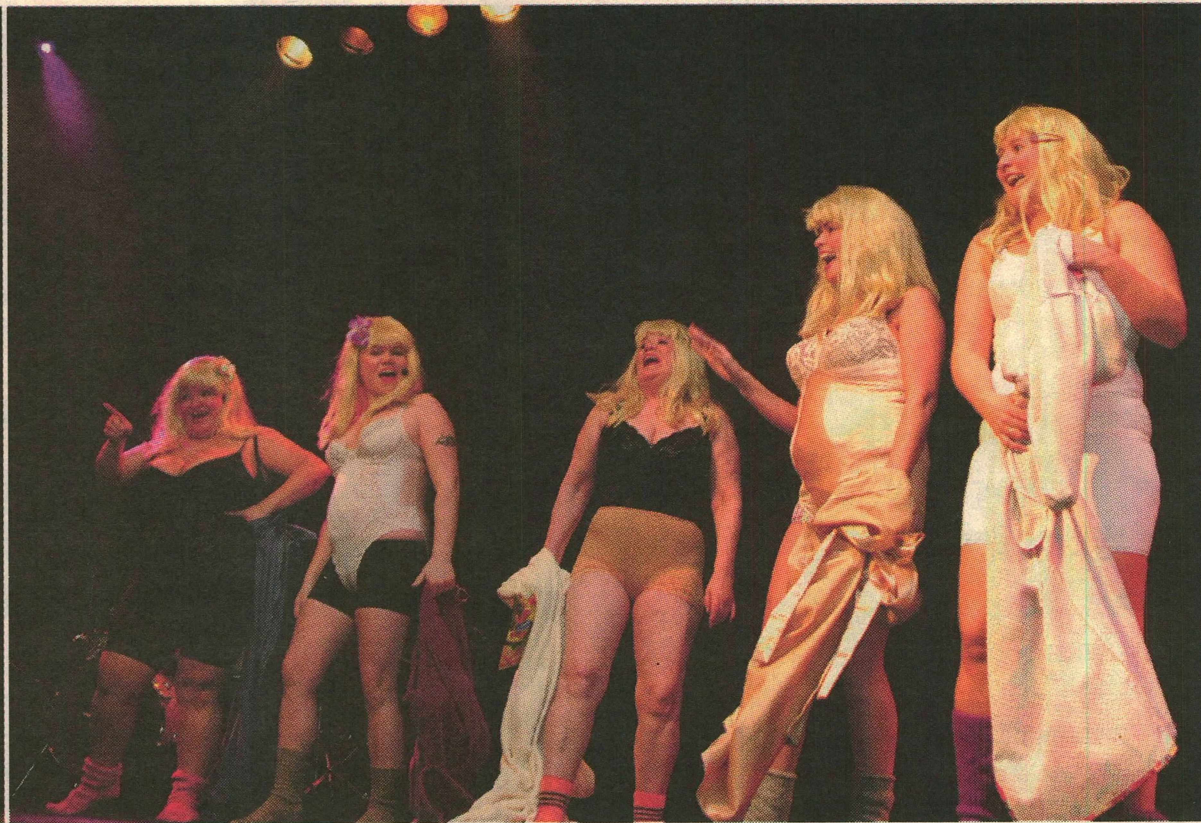
Ta en snartur innom desken!

VI HAR KAFFE!

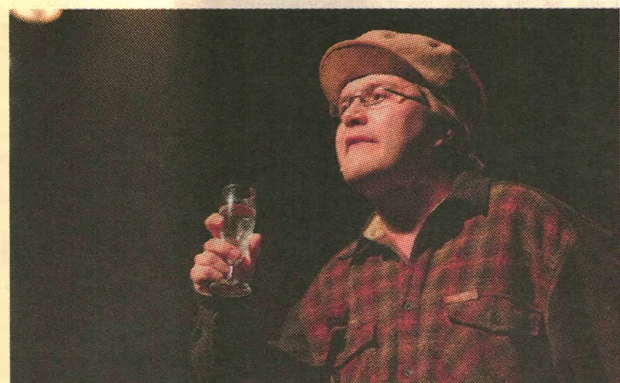

Humor og glede

Sydlandske forførere, stygge nordlendinger og kvinner i midtlivskrisen.

KOMISK: Konkurrentene i humorfestivalen kjempet hardt om de fremmøttes gunst. Stian Wikra og Signar Sigvaldsen (under t.v.) stakk av med henholdsvis olufprisen og publikumsprisen.

Humorfestivalen var spekket av ulike karakterer. Stian Wikran vant i år Oluf-prisen for innslaget "Tormods tale". Wikran hadde publikum i sin hule hånd helt fra starten av og latteren satt løst. Wikrans karakter Tormod, ikledt en kledelig rød genser og brun lue, holdt sin tale i et forrykende tempo og med ruvende røst. Talen handlet om livet til en bekjent ved navn Børge. Han fikk bank ganske tidlig i livet for å kikke på de andre guttene i dusjen. Selv om Børge var stygg møtte han senere ei som var like stygg, så det ordnet seg også på kjærlighetsfronten.

Publikumsprisen gikk til Signar Sigvaldsen med innslaget "Lillesjarmøren". Lillesjarmøren med sombrero og kassegitar var på sin side full av selvtillit på damefronten. Han gjentok på gebrokkent nordnorsk at "alle kvinner liker når jaai spøøør". Det var nesten som det gikk

en eim av sterk, billig parfymelukt ut til publikum etterfulgt av glatte komplimenter til damene. Vi har alle sett eller luktet Lillesjarmøren en eller annen gang. Det var en god karikatur på de syd-europeiske, middelaldrende forførere. I tillegg til Oluf-statuetten fikk Wikran en pengepremie på 20 000 kroner som ble utdelt av Arthur "Oluf" Arntzen under gallaforestillingen lørdag. Sigvaldsen fikk 5000 kroner utdelt av Ketil Høeg.

Imponerende teatersport

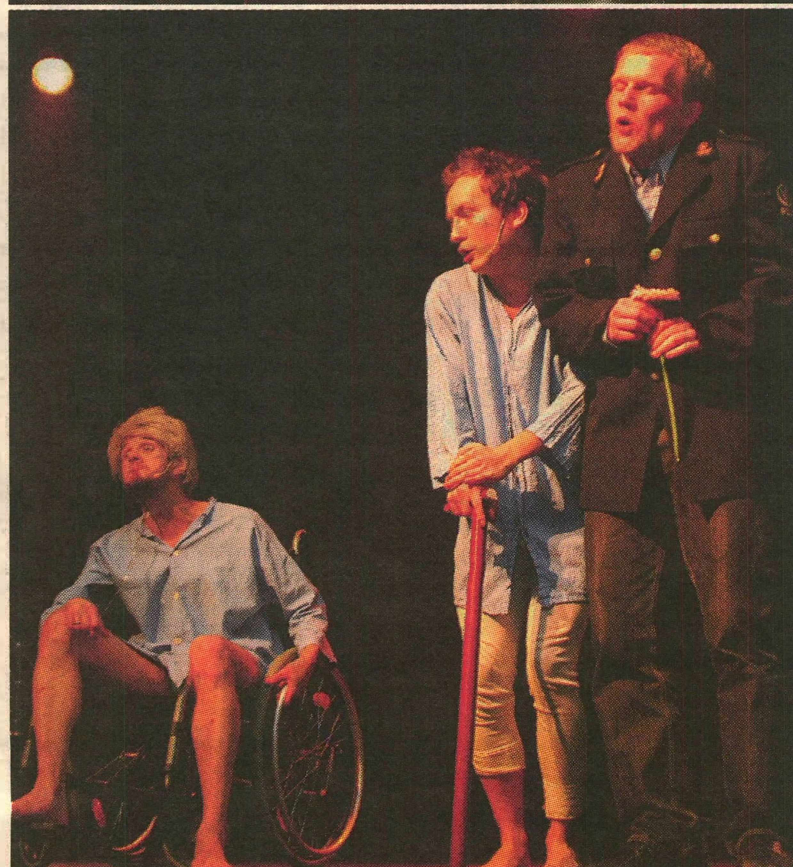
På torsdagen ble det holdt konkurranse i teatersport. Konferanser var Espen Svendsen med artige kommentarer og godt lynne. I teatersport er ingenting planlagt, så det er aldri mulig å vite om det blir bra eller ei. Denne gangen ble det veldig bra. Nivået på lagene som deltok var imponerende høyt. Lagene var Stay up, Brage Improteam og Gratis øl. Da dommerne hadde avgitt alle sine poeng var det

uavgjort mellom Gratis øl og Brage Improteam. Det hele ble avgjort med stafett der de mer erfarne Gratis øl gikk av med seieren.

Inspirerende festival

Hele 17 bidrag var med under forestillingen som ble holdt på fredagen. Selv om nivået varierte noe fra innslag til innslag var helhetsinntrykket likevel veldig bra. Et av målene Arntzen har med festivalen er å gjøre Tromsø til humorhovedstad i Norge. Ifølge nettsiden deres med den hensikt "å fremme humor der man vektlegger det å le med og ikke av mennesker". I det hele fungerer nok festivalen som en ekstra bonus for revyer rundt omkring i lokalsamfunnene i Nord-Norge. Festivalen blir en inspirasjonskilde og samlingspunkt for humor i ulike former.

TVEKST: TRYGVE SØRENSEN
FOTO: MARIUS HANSEN & KJELL-STURE JOHANSEN

AB VIA

Hørt i kantina

Du er utrolig anstrengende.

Hørt på desken – et utvalg

Du hadde ikke engang klart å puste om det ikke gikk automatisk.

Har noen noe godteri?

Nei, men kiosken stengte for en time siden

Du kan ikke ha spørsmålstegn i overskriften! Det var sikkert derfor du ikke fikk jobb i fjor sommer, du skrev "søknad?".

Jeg rydder bare hvis det er rotete.

Jeg vil også bo i Det hvite hus!

Det er nå ganske interessant å lese om lemen.

Det påstås at Forsvaret er verdens

største barnehage.

Det må være fordi de ennå ikke har vært på desken.

Vet du ikke hvem Mr. T er?

Jeg vet det er en sånn skitten jævel på P3.

Det er noe helt eget med å sykle in-nendørs.

Men hør nå her, i vanlige bedrifter så...

I vanlige bedrifter er de ikke på arbeid nå.

Det er bra skrevet – grammatisk.

Finnes det noe som heter Remiks? Ja, hører du ikke på NRK MP3?

Jeg var på personalfest.

Du, det blir ikke personalfest bare fordi to stykker som jobber der,

drikker usolgt juleøl.

Vi kan høre på Johan Galtung på Valentines!

Ja, så romantisk!

Jeg lurer på hvordan vår generasjon vil bli i framtiden, vi surfer på nettet og har sett mye drøyere ting enn foreldrene våre

Ja, men de har jo vært i krigen og sånt.

Den eneste grunnen til at Ab Via-en blir så lang i denne utgaven er fordi det er første gang på utrolig lenge at jeg er her så seint.

Utropia om 5 år

Etter Med.faks enorme underskudd i år igjen, har Universitetsstyret bestemt at den skal slås sammen med lærerutdanningen. –t Vi mener det blir mye mer effektivt når bar-

neskolelærerne i tillegg til å lære barna samisk, sanskrit, samfunnsplanlegging og statistikk, også kan skrive ut medisiner for ADHD og behandle enkle barnesykdommer som meslinger og kuma på skolen, sier en meget fornøyd Universitetsdirektør, Lasso Lano.

Utropia om 10 år

I et sjeldent selvgratulerende øyeblikk må Utropia informere at det nå beryktede "pengebildet" er kjøpt opp av BBC for tre millioner pund. I tillegg har Louvre bestemt seg for at det skal gå inn i deres permanente samlinger. – Vi visste at satsingen på økonomi ville betale seg, men at det skulle bli fullt så lønnsomt var det ingen som torde å tro, sier en opprømt og entusiastisk ansvarlig redaktør Talene Skjeggør.

FAMILIEN HØSTKRABBE

av Harald B. Zeigler

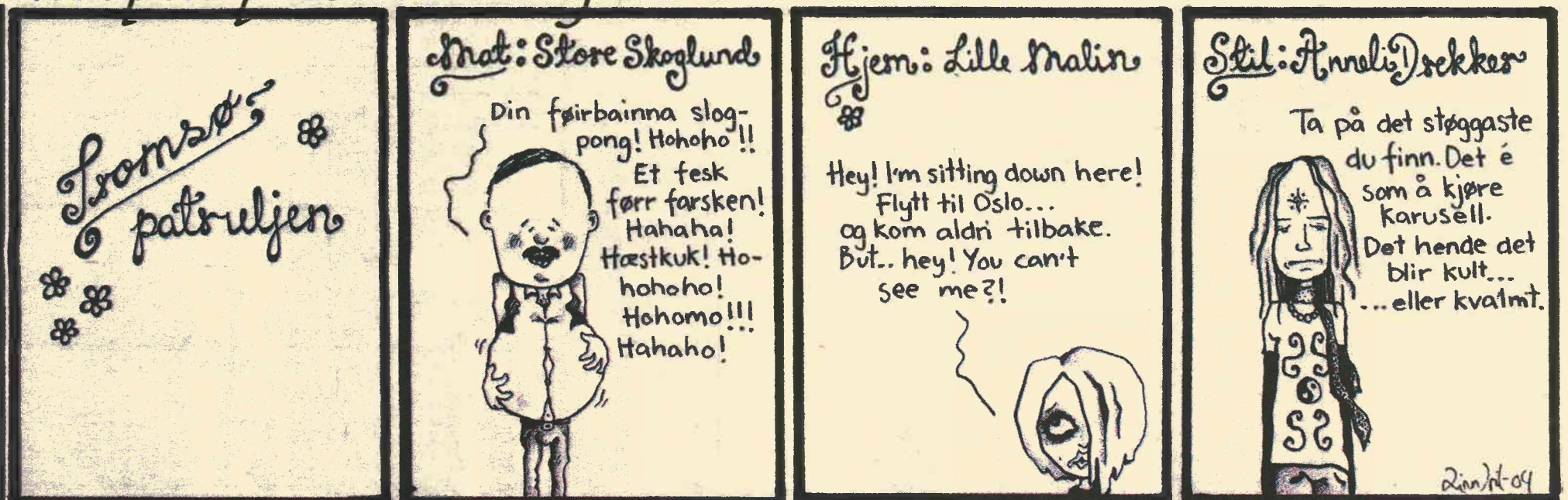
Sjef, jeg har investert 500 MNOK i StatoilHydro! Var det smart?

Nei, det var dumt! Du har sparken! - Her, ta en slutt-pakke verdt 16 MNOK.

Jess!! Jeg mener... Helvete!!

Utropia presenterer gamle klassikere

MENS VI VENTER PÅ NORD-NORGEBANEN

ONSDAG 13. FEBRUAR

Kortfilmprogram

Diverse interessante kortfilmer, med hjertelig hilsen filmklubben.

Verdensteateret, 19.00

Redaksjonsmøte

Tror du du kan skrive bedre tekster enn de vi har? Bli med, da vel!

Driv, 20.00

TORSDAG 14. FEBRUAR

Internasjonalt seminar

Johan Galtung om krig, fred, religion, politikk og sånt.

Kulturhuset, 20.00

Animal Alpha

Dyriske drifter fra driftige damer og duder. Deilig!

Driv, 21.00

FREDAG 15. FEBRUAR

Recital – huskonsert

Symfoniorkesteret har hjemme alene-fest. Det må være verdt å beskue.

Strandgata 41, 19.30

LØRDAG 16. FEBRUAR

Lørdagsuniversitetet

Liv og død, religion, men uten politikk og sånt.

Driv, 13.00

Sult

Det var den tid jeg gikk omkring og sultet... Vakkert!

Verdensteateret, 15.00

Barnet (Jon Fosse)

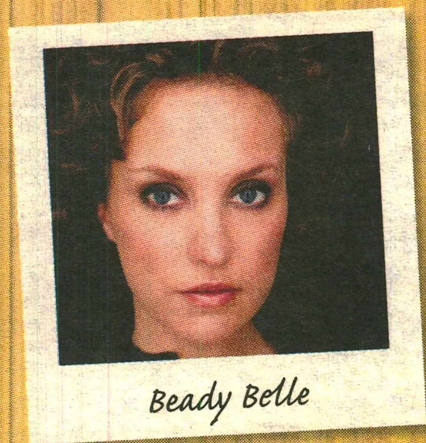
Fosse og Hamsun på samme dag, Tromsø på sitt mest høykulturelle.

Kulturhuset, 18.00

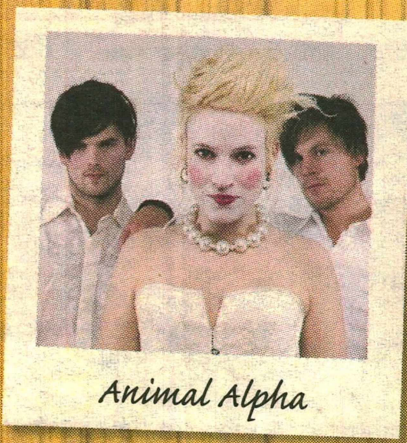
Manon Lescaut

Og jammen blir det ikke opera også. The Met til folket!

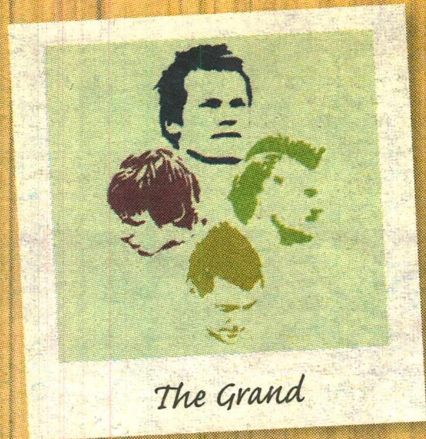
Verdensteateret, 19.00

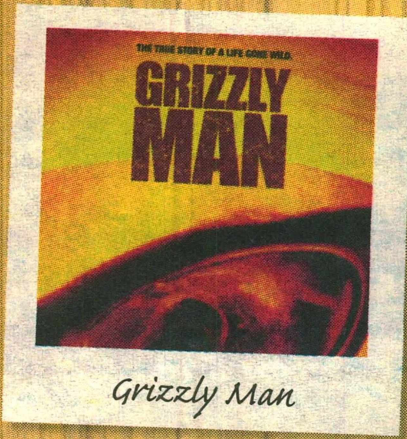
Beady Belle

Animal Alpha

The Grand

Grizzly Man

The Grand

Hele Driv og hele The Grand, det blir helt konge!

Driv, 23.00

SØNDAG 17. FEBRUAR

Solo Sunny

Mer tysk film, vet ikke om stakkars Sunny vil være solo?

Verdensteateret, 19.00

Malfred Hanssen og Sergej

Osadchuk

Ett kulturhus, to menn, tre sonater.

En klassiker.

Kulturhuset, 19.30

De andres liv

Er gresset grønnere på andre siden av Tyskland? Vet ikke.

Verdensteateret, 21.00

MANDAG 18. FEBRUAR

Redaksjonsmøte

Jo flere frivillige, jo bedre avis. Bli med!

Teorifagsbygget, hus 2, 16.15

Blåmandag

Billig øl, billig glede. Billigste poenget i utgaven!

Blårock, 21.00

TIRSDAG 19. FEBRUAR

Arkitektene

Tysk film, handler kanskje ikke bare om hustegning?

Verdensteateret, 19.00

ONSDAG 20. FEBRUAR

Grizzly Man

Menn som elsker bjørner til det destruktive.

Verdensteateret, 19.00

TORSDAG 21. FEBRUAR

Coming Out

Ut av skapet, ut mot havet, ut på kino!

Verdensteateret, 18.30

Vin og musikk

Takke meg til sprit og støy!

Sjøgata XII, 19.30

Internasjonalt Seminar

Pakistan – hva nå? Nei, si det du.

Kulturhuset, 20.00

FREDAG 22. FEBRUAR

Fredagsquiz

Bevis at du vet mer enn alle andre tror, still lag alene!

Driv, 20.00

Raske Menn

Hvor fort går showet?

Kulturhuset, 20.00

LØRDAG 23. FEBRUAR

Lørdagsuniversitetet

Om Lappekodisillen og sånt. Sett inn din dårlige lappe-vits her.

Driv, 13.00

Gåten Kaspar Hauser

Hvem var Kaspar Hauser? Var han like tøff som Jason Bourne?

Verdensteateret, 15.00

Tumi, Papercut og Sincraze

Hip-hop-verdensmusikk. Hoi hoi!

Kulturhuset, 21.00

SØNDAG 24. FEBRUAR

Legenden om Paul og Paula

Paul og Paula er legendariske tyskere. Derfor burde du se denne filmen.

Verdensteateret, 19.00

Summer in Berlin

Var sommeren i Berlin bedre enn forårets sommer i Tromsø?

Verdensteateret, 21.00

MANDAG 25. FEBRUAR

Blåmandag

Enkel glede for enkle folk. Og oss andre!

Blårock, 21.00

TIRSDAG 26. FEBRUAR

Berlin – Ecke Schönhauser

En ungdomsgjeng med alt det ungdomsgjenger bærer med seg.

Verdensteateret, 19.00

Beady Belle

Beady Belle er ikke mye beady-eyed.

Kulturhuset, 21.00